Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар рўзномаси

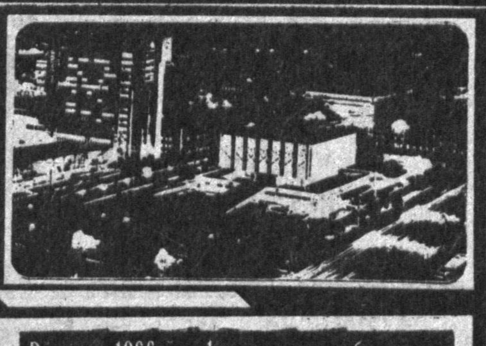

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 233 (7. 922) ◆ 1991 йил 3 декабрь, сешанба ◆ Нархи 8 тийин

Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

⊙ Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов икки кун Қорақалпоғистонда бўлиб, республика ҳаёти билан танишгач, кеча Хоразм вилоятига келди. Урганчда, Огаҳий номли вилоят театрида Ўзбекистон жумҳурияти Президентлигига номзод Ислом Каримовнинг сайловчилар билан учрашуви бўлди.

⊙ Марғилон автомашиналарни таъмирлаш заводи Москвадаги Лихачев номли ва Нижний Новгороддаги автомобиль заводлари билан, бошқа маҳсулот етказиб берувчилар билан бевосита алоқа ўрнатгандан кейин бу ерда эҳтиёт қисмлар билан таъминлаш муаммо бўлмай қолди. Мамлакатдаги танг вазиятга қарамай, марғилонликлар ишлаб чиқариш ҳажмини оширмоқдалар.

⊙ Асака ёғ-экстракция заводи ишлаб чиқараётган маҳсулот сифати сезиларли даражада яхшиланди. Корхонада ниҳоясига етказилган таъмирлаш ва ишлаб чиқаришни такомиллаштиришга қаратилган тадбирлар туфайли шундай натижага эришилди. Германиядан келтирилган замонавий жиҳозларнинг ўрнатилиши корхона жамоасининг ишини тубдан яхшилаб юборди.

⊙ Термиз шаҳрида ночор кун кечираётган кўп болали оилалардан уч юзтаси шаҳар Кенгашидан яхши совға олди. Уларнинг ҳар бирига бир қоп ун, икки килограмм сариёғ, шунча чой, кўрпа-ёстиқ жилдлари, чойшаблар, бошқа хилдаги озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат моллари бепул берилди.

⊙ Ўзбекистон меъморлар уюшмасида меъмор Фарҳод Турсунов асарлари шахсий кўргазмаси очилди. Меъморнинг 60 йиллигига бағишланган бу кўргазмадан унинг энг сара асарлари ўрин олган.

ИТТИФОҚДА

⊙ Якшанба куни Украинада бўлиб ўтган референдумда сайловчилар Украинанинг мустақиллиги учун овоз бердилар. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда Леонид Кравчук республика Президенти этиб сайланди.

⊙ 1 декабрь куни Қозоғистон Президентлиги учун бўлган сайловларда Нурсултон Назарбоевга 98,8 фоиз сайловчилар овоз бердилар.

⊙ Душанбеда бўлиб ўтган Тожикистон Республикасининг Олий Кенгаши сессиясида республика Президенти Раҳмон Набиев қасамёд қилди.

⊙ Ёқутистонда Ёқутистоннинг янги коммунистик ишчи партияси ташкил этилди. 207 киши унинг таркибига кирди.

⊙ Кеча Россия Фанлар академиясига сайловлар бошланди.

⊙ СССР Олий Кенгашининг делегацияси Японияга жўнаб кетди.

ХОРИЖДА

⊙ Польша Республикаси ҳукумати 1991 йилнинг 2 декабридан Украинани мустақил давлат сифатида тан олиш ва у билан дипломатик муносабатлар ўрнатишга қарор қилди.

⊙ Канада бош вазири Брайан Малруни яна мамлакат бирлигини мустаҳкамлашга даъват этди.

⊙ Ноябрь ойида Исроилга 8090 совет муҳожирлари келди. Бу ўтган ойдагидан 12 фоиз кам демакдир.

⊙ Франциянинг собиқ иқтисодиёт вазири Эдуар Балладюр Иттифоқ республикаларига озиқ-овқат ёрдами кўрсатиш кераклигини айтди.

⊙ Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгаши бош вазирининг ўринбосари Тянь Цзиюнь Японияга ўн кунлик сафар билан ташриф буюрди.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

29 ноябрь куни Тошкент- Ўзбекистон Республикаси езиденти И. А. Каримов спублика фан, адабиёт ва нъат ходимларининг бир руҳига тантанали вазиятда СР ва Ўзбекистон Республикаси Давлат мукофотини топширди.

Ўзбекистон халқ шоири дулла Ориповга Халқлар стлиги ордени топширилди. увчилар Худойберди Тўхбоев, Ўлмас Умарбеков мда Шукур Холмирзаевга Ўзбекистон Халқ ёзувси гувоҳномалари ва кўкка тақиладиган нишонла топширилди. Улар адаётимизни ривожлантиришги катта хизматлари учун юксак мукофотга сазовор лган эдилар.

Тошкент Давлат дорилнунининг илм-фанни ривожлантиришга салмоқли са қўшган бир гуруҳ олимларига Халқлар дўстлиги, Меҳнат Қизил Байроқ, Ҳурмат орденлари ҳамда «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медаллари топширилди.

Хушовоз хонанда Ортиқ Отажоновга Ўзбекистон халқ артисти, Ўзбекистон Рассомлар уюшмаси ҳайъатининг раиси Баҳодир Жалолов ва рассом Зокир Иноғомовга Ўзбекистон халқ рассоми фахрий унвони гувоҳномалари ва кўкракка тақиладиган нишонлари топширилди.

Мукофотланганлар меҳнатларига юқори баҳо берилгани учун миннатдорчилик билдирдилар, халқ фаровонлиги йўлидаги ишларда куч-ғайратларини аямасликларини таъкидладилар.

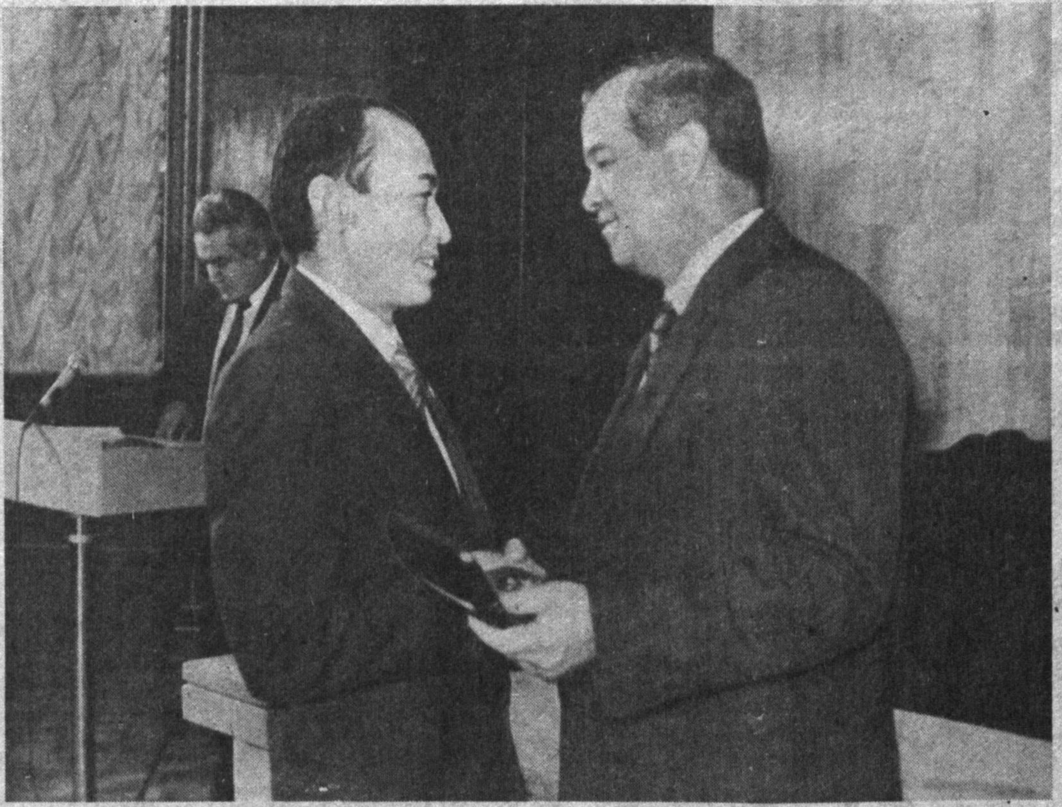

СУРАТДА: мукофотларни топшириш пайти.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

САМАРАЛИ ТАДҚИҚОТ

КИМЁГАР олимларнинг самарали изланишлари ҳамда олиб борган кўп йиллик тажрибалари натижасида кальций цианамидидан турли хил моддалар ҳосил қилишнинг илғор усул ва технологияси яратилган. Бундай жиддий илмий жараёнларда ўзбек кимёгарларининг ҳам иштироклари катта бўлмоқда.

Тошкент политехника олий билимгоҳи «Ноорганик моддалар технологияси» кафедрасида ҳам бу борада самарали тадқиқотлар амалга оширилмоқда. Кальций оксиди ва карбонатларига ис гази, саноат аммиаки таъсир эттириб, кальций цианамидини олиш усулини яратиш соҳасида ҳам яхши, тажрибалар орттирилди. Бу изланишлар олий ўқув юртига катта иқтисодий фойда келтирди.

Тадқиқотчилар кальций цианамидиннинг карбидсиз олиш усули устида ҳам жиддий иш олиб бориб, яхши натижаларга эришмоқдалар.

Салима ОЛИМОВА.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТЛИГИГА НОМЗОД ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ФУҚАРОЛАРИГА МУРОЖААТИ

Азиз ака-укалар, опа-сингиллар!

Муҳтарам биродарлар, ўртоқлар!

Ардоқли дўстларим, ватандошларим!

Бугун жумҳуриятимиз жуда оғир ва мураккаб, шу билан бирга энг масъулиятли ва шарафли даврни бошдан кечирмоқда.

Шарафли давр деганимнинг маъноси шуки, з она Ватанимизни мустақил деб эълон қилк.

Мустақиллик дегани биз учун энг аввало:

— Она заминга эгалик, ер ости ва ер усти йликларимизни ўзимиз, авваламбор республикамизда яшаётган аҳоли учун ишлатиш, бошқа айтганда, ўз тақдиримизни ўзимиз ҳал лишимиз.

— Миллий демократик давлат тузумини халмизнинг мустақил иродаси билан ташкил иш. Ўзбекистон тупроғида яшайдиган ҳар инсон учун, унинг миллати, дини ва эътиқоига қарамасдан муносиб ҳаёт яратиш, инсон қ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш.

— Халқимизнинг, эл-юртимизнинг келажани мустақил белгилаш, бўлғуси авлодларга кис тақдирлар яратиш ва хориж билан, у ёқги ватандошлар билан **ҳеч қандай воситачисиз** муносабат ўрнатиш демакдир.

Даврнинг мураккаблиги эса ана шу улуғ қсадлар — ҳақиқий мустақиллик йўлида рган катта қийинчиликлар билан боғлиқ. Бу лда мушкул ва машаққатли синовлардан иш учун катта мардлик ва фидоийлик, сабр қаноат керак. Ҳеч ким, ҳеч қачон ўз хоҳи билан бировга эрк берган эмас. Шу нарса ҳаммамиз тушуниб олсак, бир жон, бир тан иб курашсак, халқимизнинг азалий орзуси амалга оширсак — марра бизники.

Ўзбекистон ери, бойликлари нафақат ўзизни, замондошларни, балки келажак авлодни, невара-чевараларимизни, бугунги Ўзбестон халқларининг ягона байналмилал оилаи ташкил этувчи барча инсонларни боқиш уларнинг бахтиёр ҳаётини таъминлаш учун малол етиб ортади.

Бу чексиз имкониятларни ишга солиш учун мларимизга — ишчиларга, деҳқонларга, зматчиларга, зиёлиларга, меҳнат жамоалага, хуллас, ҳар бир шахсга шундай шартроит ва эркинликлар яратиб бериш керакки, р аввало ўз манфаатлари йўлида ва айни онда жамият равнақи, давлат барқарорлиги ида меҳнат қилсинлар.

Демак, ҳаётнинг ўзи жамиятимизни озодлик, юкратия ва ошкоралик асосида бошқариш тақозо этади.

Ишни республика маънавий бойлигини тик ва камол топтиришдан бошламоғимиз ке.

Халқимизнинг ўтмишини чин маънода эс, қадр-қимматига етиш, урф-одатларини, мларини, ўтган не-не улуғ зотларнинг мурак номларини тиклаш ва уларнинг иззатматини бажо келтириш — сизу бизга на этганидан фахрланишимиз керак.

Бугун биз Ўзбекистоннинг ҳар бир фуқаро буюк халқнинг муносиб фарзанди эканитўла-тўкис англашга ва шу юксак туйғуга ша амалий ҳаракат қилишга даъват этамиз.

Бошқа миллатларнинг эзгу орзуларини ҳур қилган ва тан олган ҳолда ўз миллий ғуримизни юксак даражага кўтариб, олдимиз турган олижаноб ниятларимизга эришмоғиз мумкин.

Мақсадимиз — одамларнинг кўнглини кўта, илму фанимизни, адабиётимиз ва санъатини умумбашарий майдонга қайтадан олиб ишдир.

Халқимизнинг ҳақиқий маънавий бойликлабўлмиш **имон, инсоф, меҳр-оқибат, андиша, номус, каттага ҳурмат, кичикка иззат, меҳндўстлик, юртга ва халққа садоқат** каби фаатларни асраб-авайлаб, фарзандларимизг қон-қонига сингдирайлик, жамиятимизг кундалик ҳаётида доимо устивор қилай.

Бу ажойиб фазилатлар тўғрисида сўз кетар н, аввалам бор диндорлар, дин пешволари ан яқиндан ҳамкорликда, ҳамжиҳатликда олиб боришимиз зарур. Инсон руҳи поклаида, ахлоқий тарбия, эл-юртимизда тинч, осойишталик ва миллатлар тотувлигини сақлашда дин аҳли хизматига тан беришимиз лозим.

Бугунги Ўзбекистон — суверен, ўз фуқароларининг ҳақ-ҳуқуқини, туб манфаатларини таъминлайдиган, ташқи ва ички сиёсатни мустақил олиб бораётган давлатдир.

Бу — биз ўз қобиғимизга ўралиб қоламиз деган гап эмас. Тенглик ва манфаатдорлик асосида бошқа суверен ва мустақил давлатлар билан — Россия, Украина, Белоруссия, Қозоғистон, Ўрта Осиё жумҳуриятлари ва бошқа минтақалар билан алоқани мустаҳкам қилган ҳолда иш юритишимиз керак.

Мана шунда ягона иқтисодий макон юзага келади, мустақил давлатлар ўртасида ҳалол муносабатлар ўрнатилади.

Шу билан бир қаторда биз хорижий мамлакатлар билан ҳам Ўзбекистоннинг манфаатини кўзлаб, ҳар томонлама: сиёсий, иқтисодий, маданий ҳамкорликни ривожлантириш тарафдоримиз.

Эндиги долзарб вазифа — миллатлар ҳамдўстлигига тенг ҳуқуқли аъзо бўлиб киришдир.

Чет эллардаги сиёсатчилар ҳам, иқтисодчилар ҳам Ўзбекистоннинг қай даражада иқтисодий ва маънавий салмоғи борлигини англай бошладилар. Бизнинг мустақил давлатимизни расман тан олиш ва у билан тенг ҳуқуқли муносабатлар ўрнатиш жараёни бошланди.

Ҳозирги иқтисодий вазият, қимматчилик, тақчиллик, нарх-наво ўсиб бораётгани, моддий таъминотнинг эса кун сайин пасайиб кетаётгани, шу сабабли чайқовчилик, қонунбузарлик ва жиноятчилик кўпаётгани халқимизни ташвишга солмоқда. Бундай аҳвол бутун мамлакатда мавжуд бўлиб, Ўзбекистонни ҳам четлаб ўтгани йўқ. Эски маъмурий буйруқбозлик ҳокимиятининг емирилиб кетиши, марказнинг вазиятни идора этолмай қолгани, бошқача қилиб айтганда, янги иморатнинг пойдевори қурилмасдан, эскисининг бутунлай қулатиб юборилгани — бунга асосий сабаблардан бўлди.

Аҳволни кескинлаштираётган сабаблардан яна бири — ўтмишда иттифоқни бошқарган ва ундан олдин Россия империясини бошқарган кимсалар олиб борган сиёсат оқибатида бугун Ўзбекистон арзон хом ашё манбаига айлангани, ўз фуқароларини тайёр маҳсулот — биринчи навбатда, кенг истеъмол моллари билан таъминлашда заиф бўлиб қолгани.

Хом ашё чиқарган ва хом ашё сотган элнинг косаси оқармайди. Бу — оддий ҳақиқат. Мана шунинг учун ҳам бизнинг бугунги асосий вазифамиз — қаддимизни ростлаб, бутун имкониятларимиз ва резервларимизни тўғри ҳисоблаб чиқиб, келажак йўлларимизни тўғри тушуниб ўзимизнинг мустақил иқтисодий сиёсатимизни юритишдир.

Биринчи навбатда тараққиётнинг энг керакли манбаи бўлмиш мўл-кўл хом ашёмизни ва минтақамизда мавжуд иш кучларини **ўз тупроғимизда, ўз эл-юртимизда тайёр маҳсулот чиқаришга жалб этиш лозим.**

Шу йўлда илғор замонавий технологияларни чет элдан олиб келиб қишлоқ жойларида ва ишчи кучи ортиқча бўлган районларда ихчам корхоналар ташкил этиш мақсадга мувофиқдир.

Чет эл инвестицияларини манфаатли тарзда республикага жалб этиш, қўшма корхоналар сонини кўпайтириш, етишиб чиққан тадбиркор-ишбилармонларга кенг имконият яратиб бериш, ташқи бозорга чиқиш ва ички бозорни товарлар билан бойитиш зарур.

Мулкчиликнинг барча турларига йўл очиш, айниқса, хусусий мулкчиликни ва колхоз-кооператив мулкчилиги шаклини замон талабларига мос тарзда кучайтириш керак.

Бу сиёсатни амалда тадбиқ қилишда, аввалам бор, қишлоқ хўжалиги ва у билан боғлиқ соҳаларнинг ривожи, энг муҳими, қишлоқ жойларда яшайдиган халқимизнинг манфаатлари устун бўлиши лозим.

Нега деганда, юртни боқадиган ва халқ хўжалигининг барча тармоқларини хом ашё билан таъминлайдиган — деҳқон аҳлидир. Бошқа халқ хўжалиги тармоқлари қаторида қишлоқ хўжалиги соҳасида ишлаётган, меҳнат қилаётган кишиларга кўпроқ эркинлик ва имтиёзлар берилиши шарт.

Деҳқон аҳли бизни асло доғда қолдирмайди. Биримизни албатта юз қилиб қайтаради.

Бозор муносабатларига ўтиш ўз-ўзидан бўлмайди. Ўтиш даврининг қийинчиликларини бугун ҳаммамиз кўриб турибмиз. Шундай бир оғир шароитда аҳолининг иқтисодий заиф табақаларини ҳимоя қилиш — давлат раҳбарлари, хусусан, республика Президентининг диққат марказида бўлмоғи керак.

Қийинчиликлардан кам даромадли кишиларни соғ-омон олиб ўтиш, уларга ёрдам бериш, имтиёзлар яратиш, турли нафақа ва бошқа иқтисодий енгилликлар миқдорини ошириш — энг савобли мақсаддир.

Пул-кредит тизимини мустаҳкамлаш, одамларнинг ойлигини ошириш, нарх-навони жиловлаб туриш — бизнинг биринчи галдаги вазифамиз бўлмоғи шарт.

Албатта, ишнинг кўзини билган одамлар меҳнатига яраша ҳақ олиши зарур. Бунга ҳаммамиз тан беришимиз керак. Лекин айни замонда жамиятимизни иккита қарама-қарши қисмларга — ўта бойлар ва ўта ғариб-камбағаллар тоифасига ажратиб қўймаслик керак. Ҳукумат ва Президент кўрадиган асосий ҳимоя чоралари, энг аввало, **ногиронлар, етим-есирлар, қариялар, кўп фарзандли оналар, талабалар ва мактаб ўқувчилари** манфаатларига хизмат қилади. Агар бировларнинг чексиз бойишига йўл очиб бериб, бошқаларнинг гадоларча ҳаёт кечиришига чидаб қараб турса, бундай давлатнинг ҳам, бундай салтанатнинг ҳам умуман ҳеч кимга кераги йўқ.

Ўзбекистон диёрида яшаётган миллионлаб оилалар бадавлат бўлмасдан туриб давлатимиз бой бўлолмайди — бизнинг шиоримиз шу. Бундай сиёсат жамиятимизнинг етакчи сиёсати бўлиб қолади.

Иқтисодий мустақиллик дастурининг яна бир муҳим жиҳати борки, бу — ёшларга эътибор. Афсуски, яқин-яқин даврларгача ёшларга нисбатан ишончсизлик мавжуд эди. Биз бу иллатни тугатишга киришдик. Савдо-тижоратда, иқтисодиёт ва гуманитар соҳаларда орттирилган билим ва тажрибаларни ўрганиш учун ёш олимлар ва мутахассисларни чет элларга юбориш кенг кўламда жорий қилинди.

Бизга юксак маърифатли, энг мураккаб ускуналарни бошқара оладиган малакали, замонавий ишчилар ҳам сув билан ҳаводек зарур.

Инсон тинч ва бехавотир яшаётганида тинчлик-тотувликнинг қадрига етмаслиги ҳам мумкин. Кейинги икки-уч йиллик ҳаётимиз шуни кўрсатдики, ҳар бир тинч ўтган кунимизнинг ўзи катта бир давлат экан. Фарғона ва Ўш воқеаларини эслаб кўрайлик. Ўша фожиали ва қайғули кунларни ёдга олсак, бугунги тинчлигимизнинг ҳар бир дақиқаси нақадар қадрли экани очиқ-ойдин намоён бўлади.

Ўзбекистонда яшаётган кимки бўлмасин, ҳар қайси оиланинг, ҳар бир фуқаронинг, меҳрибон оналаримиз ва мунис аёлларимизнинг, гулдек болаларимизнинг тинчлиги, осойишталиги ва тотувлиги учун бутун борлиғимизни бахш этсак ҳам арзийди.

Халқимизнинг ажойиб гапи бор: бир кун жанжал чиққан уйдан қирқ кун барака кетади. «Барака» деган сўзнинг маъносини, моҳиятини чуқурроқ тушунишга ҳаракат қилсак савоб бўлади.

Халқ хотиржамлиги, эл-юрт осойишталиги — сизу бизнинг қўлимизда.

Агар аҳил бўлсак, хотиржам ва ҳамжиҳат бўлсак, улуғ мақсадларимиз йўлида, халқ тили билан айтганда, бир ёқадан бош чиқарсак, турлича қарашларда бўлишимиз мумкинлигидан қатъий назар, улуғ мақсадимиз — ҳақиқий мустақилликка эришмоғимиз муқаррар.

Юртимизда тинчлик ва аҳиллик барқарор бўлсин.

Барча эзгу ниятларимиз рўёбга чиқсин.

29 декабрь—Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Тошкент шаҳар ҳокими сайловлари, Ўзбекистон Республикаси референдумини ўтказиш куни

ШАҲАР САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

БУГУН. 1991 йил 3 декабрда Тошкент шаҳар ҳокими сайлови бўйича шаҳар сайлов комиссияси халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг раиси Атҳамбек Иброҳимович Фозилбековни Тошкент шаҳар ҳокимлигига номзод этиб рўйхатга олди.

ҲАМЖИҲАТЛИК АСОСИДА

ТОШКЕНТ шаҳар маҳаллалар ишини мувофиқлаштириш кенгашининг навбатдаги мажлисида «Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Тошкент шаҳар ҳокими сайловларини ҳамда Ўзбекистон Республикаси референдумини ўтказишга уюшқоқлик билан жадал тайёргарлик кўриш», «Шаҳримизда ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва тозалаш икки ойлигининг дастлабки ойида маҳаллаларда бажарилган юмушлар якуни ҳамда кейинги вазифалар», «Кўп йиллик ҳалол меҳнати, аҳоли ўртасида олиб борилаётган тарбиявий ишларга қўшган ҳиссаси катта бўлаётган, жамоат юмушларида фаол қатнашаётган маҳалла комитетлари раҳбарлари ва фаолларини Ўзбекистон Республикаси мукофотларига тақдим этиш» каби долзарб масалалар муҳокама этилди.

Мажлисда сўзга чиққан нотиқлар республика Президенти ва шаҳар ҳокими лавозимларига кўрсатилган номзодларни қўллаб-қувватлаш, ободончилик икки ойлигининг бу ойида ҳам маҳаллаларда тозалик ишларини сусайтирмаслик, жамоат ишларида фаоллик кўрсатаётганларни муносиб тақдирлаш хусусида яхши фикрлар билдирдилар. Мажлис қатнашчилари Республика Президенти, шаҳар ҳокими сайловларини ҳамда республика референдумини ҳамжиҳатлик билан ўтказиш тўғрисида шаҳар аҳлига қарата мурожаатнома қабул қилдилар.

Рустам АЗИМОВ,
Тошкент шаҳар Кенгашининг етакчи референти.

ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШДИ

ТОШКЕНТ Молия олий билимгоҳи талаба ва ўқитувчилари жамоасининг бўлиб ўтган умумий йиғилиши Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод кўрсатишга бағишланди. Олий билимгоҳ ректори, Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор Мурод Шарифхўжаев йиғилишни очиб, Президентликка Ислом Каримов номзодини кўрсатишни тавсия этди. Тошкент Молия олий билимгоҳи қошидаги тармоқлараро молия-банк ходимлари малака ошириш институтининг директори Фазлитдин Шамсутдинов, фалсафа ва сиёсатдонлик кафедрасининг мудири, фалсафа фанлари доктори, профессор Нормурод Маматовлар ва бошқалар ҳам сўзга чиқиб, Ислом Каримов энг муносиб номзод эканлиги ҳақида гапирдилар.

Олийгоҳ жамоаси бир овоздан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига Ислом Каримов номзодини кўрсатилганини якдиллик билан қўллаб-қувватладилар.

Гулшод АВАЛОВА.

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ

Фармони

Е. АҲМЕДОВГА «СССР ХАЛҚ АРТИСТИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Совет театр ва кинематография санъатини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун Ҳамза номидаги Ўзбекистон Давлат академик драма театри актёри **Ёқуб АҲМЕДОВга «СССР ХАЛҚ АРТИСТИ» фахрий унвони берилсин.**

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Президенти

М. ГОРБАЧЕВ.

Москва, Кремль.
1991 йил 28 ноябрь.

Тошкент районидаги Навоий номли колхоз меҳнаткашлари ҳамшаҳарларимиз учун кўплаб карам маҳсулотлари етказиб бериб, зиммаларидаги топшириқни шараф билан бажаришди.

СУРАТДА: 1-бригада бошлиғи Абдусаттор Ғойиббоев Пардагул Усмонова билан маҳсулотларни кўздан кечирмоқда.

Рустам Шарипов сурати.

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР!

ГАЗ ўтадиган магистралда қирқув ишлари бажарилаётганлиги муносабати билан Тошкент шаҳрига газ бериш кескин суратда камаяди. Шу муносабат билан 1991 йил 4 декабрида соат 6 дан то соат 24 га қадар Ҳамза, Ленин, Фрунзе, шунингдек Октябрь районларида газнинг босими пасайиши ва ҳатто уни бериш тўлалигича тўхташи ҳам мумкин.

Шу боисдан биз Сизлардан газ асбоб-ускуналарини назоратсиз қолдирмасликни ва газдан фойдаланиш чоғида ниҳоятда эҳтиёт бўлишингизни илтимос қиламиз.

«Ташгаз» шаҳар бошқармаси.

Муштарий хабар қилади...

Махсус синфлар

УМУМИЙ таълим мактабларида ташкил этилаётган лицей кўринишидаги махсус синфлар сони ортиб бормоқда. Шаҳримиздаги 160-ўрта мактабда очилган лицей синфи эса мактабгача ёшдаги болалар учун мўлжалланган.

Кичик ёшдаги ўғил-қизлар билан машғулотлар олиб бораётган бу синфнинг келажаги порлоқ. Буни инобатга олиб «Ўртоқ» педагогика бирлашмаси мазкур билим даргоҳи базасида яна бир лицей кўринишидаги махсус синфларни ташкил этиш режасини ишлаб чиқди. Уларда «Старт сари поғоналар» курси тингловчилари билан яқиндан шуғулланилади.

Умумий машғулотларга қатнашган болалар келгуси йили биринчи синфларга қабул қилинадилар.

Мактаб педагогика жамоаси янги ўқув дастурларини ишлаб чиқди. Унда кичик ёшдаги болаларни электрон информатика, математика, ўзбек, рус ва инглиз тилларида сўзлашув нутқини ўстиришга ўргатишнинг муқобил усулларидан кенг фойдаланиш кўзда тутилди.

Акбар АЛИЕВ.

...мақтайди

Юзлари ёруғ

ШАҲРИМИЗДАГИ тажриба-механика экскаватор созлаш корхонаси жамоаси ўтган ой топшириқларини ортиғи билан адо этди. Йил бошидан бери унумли меҳнат қилиб келаётган бу аҳил жамоа режани 104 фоизга адо этди. Бу муваффақиятни қўлга киритишда фидокор ишчилар Светлана Бўлмасова, Александр Шубцев, Носир Йсамуҳамедов, Одилжон Тўрахўжаев, Шавкат Умаров ва Ҳусан Бобожоновлар муносиб ҳисса қўшдилар.

Корхона жамоаси шу кунларда ўз зиммаларига юксак мажбурият олиб ишламоқда. Улар йиллик режани 20 декабргача бажаришга аҳду паймон қилишган.

Усмон МУҲАМЕДОВ.

...муносабат билдиради

Нарх-наво тартибга солинса

КУНИ кеча уруш ва меҳнат фахрийси Сайфуддин ака Иброҳимов билан «Олой» бозорини айланиб юриб нарх-навонинг баландлигидан ҳайратда қолдик. Помидорни килоси 10 сўм, узум 25 сўм, олма 12 сўм, нок 20 сўм, анор 15 сўм нархда харид қилинмоқда. Ҳайратланарлиси шундаки бир бозорнинг ўзида бир маҳсулотнинг нархи турлича сотилмоқда. Бир жойда 15 сўм нархланган бир турдаги мева бошқа жойда 12 сўмга сотилмоқда.

Шу куни биз бир нечта сотувчи ва харидорлар билан суҳбатлашдик. Шунда кўпчилик бир вақтлар сотувга келтирилган кундалик маҳсулотларнинг ўртача нархи бозор радиоузелидан мунтазам эълон қилиб турилиши ва бу эса сотувчи ва харидор муносабатларини бирмунча тартибга солишга ёрдам берилганлигини айтишди. Ўйланиб қолдик. Ахир ҳозирги бозор шароитида нега шундай йўл тутиш мумкин эмас? Агар шундай қилинса сотувчи ҳам оғзига келган нархини айтмаган, харидор ҳам мамнуният билан зарур бўлган маҳсулотини харид қилган бўларди.

Саъдулла СУЛТОНОВ.

...мулоҳаза юритади

«Жондин кечиб...»

ОДАМЛАРНИНГ турмуш шароити оғирлашиб қолди. Мен шу масъулиятли дамларда Навоийнинг ёрқин руҳига содиқ қолиб яшаётган, кўпчилик ғамида куйиб-пишиб юрадиган фидойиларни ўйлайман. Бундайлар эл орасида меҳр-мурувват уруғини сочишади, ночор кимсаларга мадад қўлларини чўзишади. Улар қадр-қимматларини ерга уришиб, бойлик orттириш йўлига ўтишмайди. Фақат ўз манфаатини ўйламай, кишилар дилига озор берувчиларга бефарқ бўлолмайдилар. Шунинг учун улар ёшларга насиҳат қилишаркан, «ўзингиз-чи?» деган маломатни эшитмайдилар. Бундай хусусият эгаларини Навоий бобомиз шундай улуғлаган:

«Тухум ерга кириб чечак бўлди,
Қурт жондин кечиб ипак бўлди».

Ўз ҳаётида бошқалар учун ҳам яшаётганларнинг бошлари омон бўлсин!

Жаҳоной РАСУЛБЕКОВА.

...таклиф этади

Инобатга олинса

ШАҲРИМИЗДА чойхоналар кўп. Уларнинг ҳар бирининг ўзига яраша файзи ва кўрки бор. «Хадра» бекатидаги чойхона ҳам ўзига хослиги билан кўпчилик диққатини тортарди. Бу ерга нафақат республикамиздан, ҳатто хорижий мамлакатлардан ҳам тез-тез меҳмонлар келиб, бир пиёла чой устида суҳбат қуришиб кетишарди. Янги расталар қурилиши баҳонасида ушбу чойхона бузиб ташланди. Лекин шу атрофда янги замонавий кўринишдаги чойхона қуришни ҳеч ким хаёлига келтирмади. Наҳотки, шаҳар марказида яхши бир чойхона тиклашдек хайрли ишни бошлаш ҳақида ҳеч ким бош қотирмаса?

Яқинда шаҳримизга келган бир меҳмон билан тасодифан суҳбатлашиб қолдим. У мендан: «Шу ўртада бирон пиёла чой ичиб ҳордиқ чиқарадиган чойхона йўқми?» деб сўраб қолди. Нима дейишга ҳайрон бўлиб тургандим, унинг ўзи мушкулимни осон қилди.

— Бир вақтлар худди мана шу масканда яхши бир чойхона бўлгувчи эди. Уни бузиб ташлашгани кўп ёмон иш бўлибдида. Шундай чойхонани вайрон қилган азаматлар янгисини қуриш ҳақида ўйлашмабдида?

Бугунги кунда бу савол кўпчиликни ўйлантирмоқда. Шу ҳақли талаб инобатга олиниб, юқоридаги саволга эътибор қаратилади, деган умиддамиз.

Абдулла ТОЛИПОВ.

...ёрдам сўрайди

Навбат кутиб чарчадик

ҲУКУМАТИМИЗНИНГ кўп болали оналарга, ногиронларга кўрсатаётган ғамхўрлигидан миннатдормиз. Шахсан биз ҳам мана шу ғамхўрликдан қисман бўлсада баҳраманд бўлмоқдамиз. Оиламизда етти кишимиз. Бешта фарзандни тарбиялаб вояга етказаяпмиз. Энг кичик ўғилчам яқинда 2 ёшга тўлади. Лекин унинг ногиронлиги бизни ўта ташвишга солмоқда. Ўзим ҳам иккинчи гуруҳ ногирониман. Тез-тез қон босимим кўтарилиб, юрагим хуруж қилиб туради. Шундай кезларда «Тез ёрдам» чақиришга муҳтож бўлиб қоламиз. Афсуски, бунинг имконияти йўқ. Чунки уйимизда ҳам, шу яқин атрофда ҳам телефон йўқ. Бир неча йилдан бери навбатда тураман. Лекин ҳали-бери ниятимиз амалга ошадиган эмас. Бир неча марта биз истиқомат қилаётган Юнусобод даҳасига хизмат кўрсатувчи телефон станцияси мутасаддилари ҳузурида бўлдим. Улар «Яқин ўртада сизга албатта телефон тушириб берамиз» дейишади-ю, лекин ваъдаларига вафо қилишмайди. Билмадим, яна қанча сарсон бўларканман?

Муҳайё ПЎЛАТОВА,
Юнусобод даҳаси, 18-мавзе, 24-уй, 12-хонадон.

...ранжийди

Тухум қўшилган эмиш

ҲАМЗА районидаги «Строительная» кўчасида жойлашган 22-озиқ-овқат дўконига қарашли «Шаҳло» қаҳвахонасида бир вақтлар иссиқ ширмой нонлар ёпиларди. Уларнинг баҳоси эса 20 тийиндан ортмасди. Ҳозир ҳам шундай нонлар тайёрланмоқда. Лекин баҳоси осмонда. «Нега ушбу нонлар 60-70 тийин нархда сотилаяпти? Ахир унинг баҳоси ошгани йўққу», деб нонвойларга мурожаат қилсак улар: «Нонга тухум қўшяпмиз,» дейишади. Лекин харид қилиб келган нонларимизда тухум борлигини сира сезмаймиз. Устига устак ушбу нонларнинг сифати кундан-кунга ёмонлашиб боряпти. Билмадик, бу нонвойхона устидан қачон назорат ўрнатилиб, аҳоли талаби қачон инобатга олинаркин?

София ХАБИБУЛЛИНА.

РЎЗНОМА—МУШТАРИЙ—РЎЗНОМА

Раҳмдил ва мурувватли бўлайлик

ХАЙРИЯ КЕЧАСИ

ШАҲРИМИЗДА қанча-дан-қанча меҳр-шафқатга, ёрдамга муҳтож, ёлғизлик азобини чекаётган отахон-онахонларимиз бор. Бозор иқтисодиётига ўтиш арафасида уларнинг аҳволи нечоғлик оғирлашаётганини тасаввур қилиш қийин эмас. Кейинги вақтларда шаҳар Қизил Ярим Ой жамияти, пойтахт меҳр-шафқат ва саломатлик жамғармаси, уруш ва меҳнат фахрийлари кенгашлари биргаликда бир қанча хайрли тадбирларни амалга оширмоқда.

Куни кеча республика кинематографчилари уйида кекса отахон ва онахонлар учун яна бир ажойиб кеча ўтказилди.

Бу ерга ташриф буюрганларга Бахтиёр Ихтиёров, Ҳусан Шарипов, Мэлс Афзалов, Жаҳонгир Қосимов каби таниқли ўзбек театр ва кино артистлари, режиссёрлар ўз ижодий режалари ҳақида сўзлаб бердилар, йиғилганларнинг саволларига жавоб қайтардилар. Кинематографчилари уйида буфети қарияларга бепул хизмат кўрсатди. Сўнг «Ўзбекфильм»нинг «Мерос» ижодий уюшмаси томонидан ишланган «Ёр-ёр шайдоси», «Ватан» киностудиясининг «Биринчи бўса», «Камбағал кишилар» фильмлари намойиш қилинди.

— Ҳозирги шароитлар тақозосига кўра бундан буён қарамоғимиздаги кишилар учун хайрия кечаларини ҳар ойда ўтказиш ниятидамиз, — дейди шаҳар Қизил Ярим Ой жамияти комитетининг раиси Умида Муҳамедова. — Умуман пойтахтдаги 1446 кишининг уйларига бевосита хизмат кўрсатмоқдамиз. Ходимларимиз бориб, тиббий ёрдам кўрсатишади, овқат тайёрлаб беришади, зарур бўлса бозордан ёки дўкондан озиқ-овқат маҳсулотлари келтириб беришади. Яқинда шаҳар Советининг депутати кўп хонали уйларда оилавий тиббиёт ҳамшираси хизматини ташкил этиш ғояси билан чиқди ва буни Киров район ижроия комитетининг раиси А. Қосимов қўллаб-қувватлади. Ҳозир шу масала устида ишлаяпмиз.

Шу ойда эса навбатдаги тадбирни — «Меҳр-шафқат Кубоги — 91» ва шу йилги айрим тана аъзолари етишмайдиган ногиронлар ўртасида Жаҳон Кубогини қўлга киритган «Матонат» футболчилари билан учрашув ўтказамиз.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

СУРАТЛАРДА: хайрия кечасига таклиф этилган бир гуруҳ уруш ва меҳнат фахрийлари.

Даврон Аҳмедов суратлари.

Муштарий илҳомлари

ИШҚ АРО ТАНБУР-ДУТОР

Асрий дардлар тизмасини этар карвон танбур—дутор.
Мунгли нола, афғони-ла берар дармон танбур—дутор.
Толе топмай олам аро забун халқим ҳақ изларда,
Ҳақ, муҳаббат ҳаққи учун ҳануз омон, танбур-дутор.
Мушкилоту, Сергоҳ, Чоргоҳ, Чўли ироқ — саҳар файзи,
Чаманларни тебратиб хуш, хушон замон танбур — дутор.
Тарих йўли кўп йироқдир, пасту баланд, сўқмоғи мўл,
Пасту-баланд пардаларда йиғди жавон танбур — дутор.
Улкам файзли боғларига етакласа найнинг саси,
Гулғунчанинг бағри қонин куйлар гирён танбур — дутор.
Кўнгилларга мангу баҳор руҳиятин бергувчи соз,
Уммонларга мисл ғаввос сирли уммон, танбур — дутор.
Тонглар отса дилкаш наво тиниқ садо сеҳри бирла,
Мутриб Озод меҳри дарё, ишқ аро жон танбур — дутор.

БИР ПИЁЛА ЧОЙ ТУТИБ

Ёр қўлига бир пиёла кўк чой тутиб шодлан дилим,
Гул тўкмакка қучоғига — Гулзор томон отлан дилим.
Гулзор атрин гаштида шўх ишқ куйлагин саҳарларда,
Сўнг вафодор ёр меҳридан меҳривор тотлан дилим.
Ҳар саҳар ишқ офтоби кўринмасдан очгил кўзинг,
Токи тиниқ тонгда дилдор хумморида ёдлан дилим.
Ғанимларнинг миш-мишига қулоқ солма сен сира,
Нияти тим қароларни соясидан ётлан дилим.
Дилда туйган меҳр ўтингдан нурга тўлсин зимистонлар,
Озодингман дея, ҳар тонг бахт боғида шодлан дилим.

Озод КАРИМОВ.

Ия, наҳотки?!.

ҲОВЛИДАГИ ТОШҚИН

МУҲАРРИРИЯТИМИЗГА бир йўла пойтахтлик икки киши мурожаат қилишди. Улар Ўзбекистон кўчаси 111-уйда истиқомат қилувчи Маннон Воҳидов ҳамда меҳнат фахрийси, нафақа олувчи Асом Абдураҳмоновлар эди.

— 25 октябрь куни кечки соат 17 лар атрофида ҳовлимизда уйларнинг пойдевори остидан қайноқ сув сизиб чиқа бошлади. Бу ҳол бир неча соат давом этди. Ертўлаларимиз, ҳовлининг ўртасига кўмиб қўйилган картошкаларимиз сув остида қолиб кетди. Сувнинг қаёқдан келаётганини суриштирганимизда ҳовлимизга туташ иқтисодиёт дорилфунунининг ётоқхонасидаги иссиқ сув қувури ёрилгани оқибатида чиқаётган экан. Фақатгина биз эмас, ётоқхона ҳам бундан сезиларли зарар кўрди...

Биз айтилган жойда бўлдик. Аҳвол ҳақиқатан ҳам улар айтишганича бор эди. Сув тушган уйларнинг деворлари, ҳовлилари зах босган. Ўша тунни қариялар сарсон-саргардонликда ўтказишган. Бироқ, ҳозиргача уларнинг ҳолидан ҳеч ким хабар олишга шошилмаяпти.

Сувонқул РУСТАМОВ.

Акс садо

«ЭЗГУЛИККА ЧОРЛАШ»

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» рўзномасининг шу йил 22 ноябрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида эълон қилинган мақолани ўқидим-у, кўпдан бери мени ўйлантириб келаётган масала ўз ифодасини топганидан мамнун бўлиб кетдим. Муаллиф жуда тўғри ёзади. Биз қаерда бўлишимиздан қатъи назар бир-биримизга инсонийлик кўзи билан қараб, керак бўлса қўллаб-қувватлашимиз зарур.

Гапларимга мисол тариқасида бир воқеани келтириб ўтмоқчиман. Яқинда қўшним билан уйга етиб олиш учун Чуқурсойда машина кутиб қолдик. Рўпарадан келаётган «Волга»га қўл кўтарган эдик биздан нарироққа ўтиб тўхтади-да, орқасига юриб келди.

— Ука, Шумилов станциясигача олиб бориб қўйсангиз, — илтимос қилдик ҳайдовчидан.

— Хўп бўлади, ўтиринглар.

Эргаш (у ўзини шундай деб таништирди) жуда хушмуомала йигит экан. Йўлда ҳол-аҳвол сўрашиб кетиб, манзилга етиб борганимизда берган пулимизни олмади. Ҳатто керак бўлиб қолсам бемалол қўнғироқ қилаверинглар, деб уйининг телефонигача берди. Бундай одамгарчилик ва меҳрибончиликдан мен ҳам, қўшним ҳам лол қолдик.

Орамизда Эргашга ўхшаган ҳақиқий инсонлар кўпаяверсин!

Маҳкам ҲАКИМОВ,
меҳнат фахрийси.

Луқма

ЖИНДАККИНА ҲАФСАЛА КЕРАК

ШАРҚДА шундай бир машҳур латифа бор.

Бир киши ўғил кўриб, унинг исмини оддийгина Аливой қўйибди. Унинг қўшниси эса уни мазах қилиб, камситибди: «Мендан ўрганмайсанми, галварс! Ўғлимга яхши ният билан кўпчилик улуғларнинг номини қўйдим: Абдулқодирмаҳмудбеҳбудабушукуралихурсандибнкаткатибнматлаб ўғлимнинг исми!»

Болалар улғайиб, ўйинқароққина бўлишибди. Нима бўлибди-ю, Аливой қудуққа тушиб кетибди. Одамлар Аливойни тезроқ қутқаринглар» деб дод-вой солиб, уни эсон-омон чиқариб олибдилар. Иттифоқо шу савдо номи узун боланинг ҳам бошига тушибди. То унинг номини айтишгунча бола бечора сувга бўкиб, ўлиб қолибди...

Бу латифанинг луқмамизга нима алоқаси бор деб ўйларсиз. Жуда бор-да! Одамлар кун сайин шундай бир идораларга дуч келишяптики, то унинг номини тўлиқ айтгунча нафас қайтиб кетиши ҳеч гап эмас.

...Отахон ҳарсиллаб-гурсиллаб почтага кириб келди.

— Болам, — деди у хушрўй жувонга, почтахонангдан дилигромма жўнатсам бўладими?

— Бўлади, — сал чимирилди жувон, — лекин, отахон, идорамизнинг отини тўлиқ айтсангизгина телеграммангизни қабул қиламиз!

— Э-э, — ҳижолат бўлди отахон, — тилим келишмайди, болам.

— Келиштирасиз-да зарур бўлгандан кейин, — гапни чўрт кесди жувон, — кейин бу ер ҳам катта идора. Унинг ҳам ўзига яраша иззати бор: «Тошкент шаҳар почта алоқаси ва матбуот тарқатиш алоқа бирлашмаси.» Тўлиқ айтолмасангиз қисқасини ўрганинг: «ТГПОПСиРП»

— ТАГИПОПИС? — ҳайратга тушди отахон, — ё қудратингдан!

Хуллас, роса овораи сарсонликдан сўнг, телеграмма жўнатилди. Лекин отахон кейинги сафаргача идора номини тутилмай айтишга сўз берди.

Буниси ҳам майли. Яна бир шундай нуфузли, етти ёшдан етмиш ёшгача ҳар бир лаҳзада мурожаат қиладиган идоралар анчагина бор. Улардан бири Тошкент шаҳар телефонлаштириш ва радио алоқаси бирлашмаси («ГПОТСАФ»). Ҳамид Олимжон кўчасидаги 13-а уйда эса шундай бир идора бор. Унинг номини нафас олмай ўқиб (айтинг деяётганимиз йўқ, чунки жуда қийин бу савдо) берсангиз қани эди: «Халқ истеъмол моллари ва хомашёлар технологиясини яратиш бўйича соҳалараро мувофиқлаштирувчи муҳандислик комплекси». Бунақа номдаги идоралар шаҳарда қанчадан-қанча! Бу идораларнинг номини қандай қилиб ёддан тўлиқ айта оласиз? У ерга иши тушадиган ҳамшаҳарларимиз ариза ёзиб, мурожаат қилсаю, бир-икки сўзи хотирдан фаромуш бўлиб қолса, нима бўлади? Сарсончилик бошланади.

Идораларнинг фаолият кўрсатишидан мақсад — кишиларга қулайлик яратиш уларнинг мушкулини осонлаштиришми ахир? Унда нега номидан бошлабоқ одамларга ноқулайлик туғдириляпти? Қисқа,лўнда, тушунарли қилиб «Тошкент почтаси», «Тошкент телефони» ёки «Хомашёлар шаҳар мажмуи» деб аталса, расмий қоғозларда шундай зикр этилса идоранинг мақомига путур етадими? Бўлади, албатта! Лекин шундай қилишга жиндаккина ҳафсала топилса қанийди!

Толиб АБДУЛЛАЕВ.

Транспортлар ичида энг қулайи метродир. Ҳамшаҳарларимизга шу қулайликни яратишда у ерда ишлаётган ишчи ва хизматчиларнинг ҳиссаси катта, албатта. Сиз суратда кўриб турган Татьяна Шило ҳам шу беминнат хизмат кишиларидан биттаси. У ҳозирги вақтда йўловчиларга бутун вужуди билан хизмат қилишга ҳаракат қилмоқда.

Рустам Шарипов сурати.

Қўлда муштарий мактуби билан

КЕСИЛГАН ДАРАХТНИ КИМ ҚАЙТАРАДИ?

...ЎШАНДА Сожида опа эндигина қарилик нафақасига чиққан эди. Турмуш ўртоғи Нодир ака иккаласига «Марказ-1»даги 52-уйдан хонадон ажратишди. Аммо янги қурилган бинонинг атрофи бинокорлик чиқиндилари билан тўлиб ётганди. Ён атрофда битта ҳам дарахт йўқ эди.

Шунинг учун Сожида опа бошқа хонадон эгаларининг ёрдамида шу атрофни қурилиш ахлатларидан тозалади. Илгарилари ўзи агроном бўлиб ишлаган эмасми, шу туфайли у уйнинг атрофига анжир, шафтоли, гилос, олча, олма каби кўчатларни ўтқазди. Йўлкаларга гул экди. Нафақада бўлгани учун эрталабдан кечгача ишлади. Боғга, гулларга сув қуйди. Ниҳолларини ўз боласидек парваришлади.

Кўп ўтмай ўша боғ ҳосил бера бошлади. Ундан қўни-қўшни ҳамда болалар баҳраманд бўлишиб, Сожида опага раҳматлар айтишди.

Мана шунга ҳам 20 йилдан ошиб кетибди. Яқинда муҳарририятимизга Сожида опадан хат келди. Мактубда ўша боғдаги дарахтларнинг бир нечтасини кимдир кесиб, ўрнига гараж ўрнатганлиги ва бошқа ножўяликлар ҳақида ҳам ёзилган эди. Келинг, шу хатни тўлалигича келтириб қўя қолайлик.

«Ҳурматли муҳарририят! Биз, юқорида кўрсатилган манзилгоҳда яшовчи фуқаролар атроф-муҳитни, ўсиб келаётган ёш авлоднинг келажагини ўйлаб сизга мактуб йўллашга мажбур бўлдик.

Очиғини айтганда ён қўшнимиз Геннадий Михайлковнинг ножўя қилмиши ҳаммамизни ранжитди. Биз яшаётган уйнинг 28-хонадонида истиқомат қилувчи бу киши ҳеч кимдан рухсат олмай, қўшнилар билан маслаҳатлашмай 11 та мевали дарахтни кесиб ташлади. Унинг ўрнига темирдан ясалган шахсий гараж ўрнатиб қўйди. Қўшниларнинг ҳаммаси бунга норози бўлишди. Лекин у ҳеч кимнинг гапига қулоқ солмади.

Ҳозир ёшим 83 дан ошди. Яна қанча умр кўраман, худонинг ўзи билади. Ўзим учун қайғураётганим йўқ. Бу уйда жуда кўп ёш болалик хонадонлар яшашади. Болалар тетапоя қадам ташлагандан бошлаб шу ҳовлида катта бўлишаяпти. Ана шу ёш авлодни энг зарур бўлган эҳтиёждан маҳрум қилмайлик деб жон куйдираяпман.

Илтимос, шошилинч равишда бизга шу масалада ёрдам берсангиз. Ҳурмат билан: Сожида Носирова».

Биз шу мактубда келтирилган фактларнинг тўғри ёки нотўғрилигини билиш мақсадида мазкур уйда бўлдик. Ҳақиқатан ҳам боғнинг ўртасида янги гараж турарди. Унинг эгаси ва бошқалар билан суҳбатлашдик.

— Менинг ҳеч қандай машинам йўқ. Гаражни фақат қишга картошка ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш учун қўйгандим, — деган сабабни рўкач қилди Геннадий Михайлков.

— Бу нотўғри, — деди шу уйда истиқомат қилувчилардан бири, уруш қатнашчиси Петр Силин. — Картошка сақлаш учун бундай катта гаражнинг на ҳожати бор. Қолаверса, бир-икки қоп нарсани болохонада сақласа ҳам бўлади.

— Агарда ҳамма ҳар хил сабабларни кўрсатиб гараж қуриб оловерса, боғдан-боғ қолармиди, — унинг гапига қўшилди нафақачи Жаҳон Хонзафарова. — Ҳамма шу боғнинг меваси пишганда битта иккита узиб ейди. Ҳозир бозорни ўзингиз кўриб турибсиз. Нарх-наво осмонда. Сожида опам яратган боғдан озгина бўлса-да баҳраманд бўлаяпмиз. Ахир айтадиларку, «Кишининг кўзи тўймаса ўзи тўймайди» деб.

Шу ўринда муштарий «Нима қилибди, бор-йўғи дарахт кесилибди-ю, шунга ҳам катта мақола ёзиб ўтириш шартми!» деб ўйлаши мумкин. Биз ёзиш шарт деб ўйлаймиз. Чунки кўпгина мевазорларнинг йўқ бўлиб кетиши айнан шу 5—10 дарахтни кесишдан бошланган.

Сожида опа эса бу боғни ўзи учун эмас, балки унинг меваларидан кейинги авлод баҳраманд бўлсин деб эккан. Қолаверса, шаҳар атроф-муҳити кундан-кунга ифлосланиб кетяпти. Автомобиль, завод ва фабрика тутунлари кишининг тоза ҳаво олишига таъсир кўрсатмоқда. Мавжуд дов-дарахтлар эса сал бўлса ҳам пойтахтимиз экологик мувозанатини сақлаб туради. Шунинг учун шаҳардаги ҳар бир дарахт олтинга тенг. Шундай экан, уларни авайлаб-асрайлик, кесмайлик.

Яна бир гап. Биз «Марказ-1», 52-уйга борганимизда унинг атрофи жуда ифлос эди. Дарахтларнинг шохи синган, хазонлар кўча четидаги ариқчада тўпланиб қолганди. Маълум бўлишича, бу ердаги хазон ва хонадонлардан чиққан чиқиндилар ўз вақтида олиб кетилмас экан. Бунга Куйбишев район ободонлаштириш бошқармасидаги ва бошқа мутасадди ўртоқлар эътиборни қаратсалар яхши бўларди.

Куни кеча Сожида опа муҳарририятимизга сим қоқиб, район ижроия комитети қарори билан гараж олиб ташланишини айтди. Бу — яхши албатта. Бироқ 20 йиллик ҳосил бериб турган дарахтни ким қайтаради?

Ғулом ЮСУПОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

Тарихнинг олтин хазинаси

«БОБУРНОМА»НИНГ «ЙЎҚОТИЛГАН» САҲИФАЛАРИ

БИЗ шу йил «Оқшом» рўзномаси саҳифаларида «Бобурнома»нинг «йўқолган саҳифалари» ва «Бобурнома»нинг ёзилмаган саҳифалари» номли иккита мақола чоп этган эдик. Бу мақолаларни «Бобурнома»нинг 1974 йилда Деҳли шаҳрида чоп этилган ҳиндий тилидаги нашридан таржима қилган эдик. (Бу нашр ўз навбатида «Бобурнома»нинг Ф. Ж. Тэлбот тайёрлаган инглизча нашридан таржима қилинган.) Улар «Бобурнома»даги 1529 — 1530 ҳамда 1519 — 1525 йиллар воқеаларини ўз ичига олади. Маълумки, «Бобурнома»да шу йиллар воқеалари акс этмаган. Уларни Ф. Ж. Тэлбот шу даврга оид муътабар тарихий манбалар асосида тиклаб чиққан. Улар ичида Аҳмад Едгорнинг «Тарихи Салотини Афғона», Ҳайдар Мирзонинг «Тарихи Рашидий», Гулбаданбегимнинг «Ҳумоюннома», Абулфазлнинг «Акбарнома», Низомиддин Аҳмаднинг «Табқоти Акбарий», Муҳаммад Қосим Ҳинду Шоҳ Фариштанинг «Тарихи Фаришта» ва бошқа бир қатор асарлар бор.

Эътиборингизга ҳавола қилинаётган ушбу учинчи мақолани биз шартли равишда икки қисмга бўлдик. Биринчи қисмда 1508 — 1509 йилдан бошлаб ўн-ўн бир йиллик давр воқеаларини қамраб олади. Иккинчисида эса 1528 йилнинг беш ярим ойи давридаги воқеалар баёни берилган. Ўн-ўн бир йилдан иборат шунча катта давр воқеалари нега «Бобурнома»дан ўрин олмаган деган табиий савол туғилади. Мазкур йиллар воқеалари баёнида Бобур ўзининг баъзи бир яқин қариндош-уруғлари, беклар, амалдорларни қаттиқ танқид қилган, шу сабабли бу саҳифалар атайлаб йўқ қилинган, деган тахмин бор. Бизнингча ҳам бу тахмин ҳақиқатга яқин, шунинг учун бу мақолани «Бобурнома»нинг йўқотилган саҳифалари» деб атадик.

Уччала мақолада турли сабабларга кўра «Бобурнома»да йўқ ёки кирмай қолган ўн етти-ўн саккиз йиллик воқеалар қисқача баён этилган.

Асл нусхадаги изоҳлардан биттасини келтиришни лозим кўрдик. Баъзи ўринларда ўзимиз ҳам изоҳ бердик. Имлоси ёки маъноси унча англашилмаган жойда сўроқ аломати қўйдик. Асл нусха ва бизнинг таржимамизда айрим нуқсонлар бўлиши эҳтимолдан ҳоли эмас. Лекин ҳар ҳолда мирзо Бобурнинг 510 йиллик тўйлари яқинлашиб келаётган бир пайтда ушбу мақола ўқувчида маълум қизиқиш уйғотади, деб умид билдирамиз.

МУАЛЛИФ.

I ҚИСМ

УЗИЛГАН воқеалар силсиласи 1519 йил воқеалари баёни билан қайтадан бошланади. Шу оралиқдаги воқеалар «Ҳумоюннома», «Ҳабибус-сияр», «Тарихи Рашидий», «Сулук ул-мулук»ка ёзилган сўзбоши, «Лаббу Таворих», «Тарихи Оламароий», «Тарихи Бадаюний», «Тарихи Синд» ва бошқа манбаларда учрайди.

Зикр этилганидан кейин воқеалар узилиб қолган Ҳижрий 914 йилдаги исён бостирилади. Исёнчилар сони кўпайиб уч мингдан ўн икки мингга етади, бироқ Бобур 500 чоғлиқ йигитлари билан уларни ер тишлатади. Бир жангнинг ўзида исёнкорларнинг 5 раҳбари — Али Шабкўр, Али Сейистоний, Назар Баҳодур Ўзбек, Яъқуб Тезжанг ва Ўзбек Баҳодур енгилади. Бобур тақдирнинг шу ҳал қилувчи палласида ҳаддан зиёда умидсизлик чоғидагина намоён бўладиган матонат кўрсатади. У ҳар жангга кирганда ҳаётини хавф остига қўярди, душман устига оч йўлбарсдек ташланарди. Бир гал ҳатто бир ўзи одамларидан нари кетиб қолади ва Абдур Раззоқ Мирза билан яккама-якка олишмоқчи бўлади. Мирзанинг ўзи-ку бу даъватни қабул қилмайди, лекин унинг беш нафар беки бирин-кетин олдинга чиқаверади ва Бобур ҳар биттасини битта-битта ер тишлатаверади. Ноябрь ойларига бориб вазият анча тинчийди.

Ўша йили бу ёқда Султон Саййидхон Чиғатой Бобурнинг паноҳига келади, у ёқда эса Шайбонийхон Султон Маҳмудхон ва унинг олти нафар ўғли, Муҳаммад Ҳусайн Мирза ва бошқа дуғлат султонларини тиғдан ўтказди.

Ҳижрий 915 йилда ўн бир ёшли Ҳайдар дуғлат Бобурнинг паноҳига келади. Авлодда ёлғиз шунинг ўзи қолган эди. Шайбонийхон уни ўлдиришга ҳукм ҳам берган эди, аммо у бировнинг кўмагида қочиб қолишга муяссар бўлган эди. Кейинчалик худди шу Ҳайдар «Тарихи Рашидий»ни битади. Бу асарда Бобурнинг ҳаёти лавҳалари ўта самимият билан баён қилинган.

Бобур Ҳижрий 916 йилнинг биринчи ярмини Кобулда осойишта ўтказади. Рамазон ойи (декабрь)да Эрон шоҳи Исмоил Сафавий Марвда Шайбонийхонни енгибди, деган хабар келади. Хон (яъни Шайбонийхон) шоҳдан яъни (Исмоил шоҳдан) ҳарбий мадад сўраган эди. Бунга жавобан Хон маслаҳат битилган мактуб жўнатади. Мактубга қўшиб дарвешларнинг коса ва асосини ҳам юборади. Бунга жавоб тариқасида шоҳ моки, ип ва озгина пахта жўнатади, яъни ушбу совғани қабул қилувчи ўзига лойиқ юмушни қилсин — бир чеккада ип йигириб писиб ўтирсин, демоқчи бўлади. Шоҳ бу ёқдан ушбу совғани юборади, у ёқдан ўзи қўшин тортади. Шайбонийхон ҳам унга қарши йигирма саккиз минг кишилик лашкар суради. Бироқ у Марвдан беш чақирим наридаги дарёдан ўтаётган вақтида Шоҳ унинг устига бир даста сипоҳий ташлаб, кўприкни буздиради ва ўн етти минг чоғлиқ эрон чавандозлари билан ҳужум қилади. Шайбонийхон енгилдигина эмас, балки қуршовга ҳам олинади. Шунда у дарё бўйидаги харсанг тошлардан иборат бир иҳотага кириб олади, лекин у ер ҳам қуршалганидан сўнг дарёга сакрамоқчи бўладию йиқилиб тушади ва ўлдирилади. Унинг калласига сомон тиқиб Қустунтунияга жўнатилади. Олтин қопланган бу калла суяги у ерда узоқ муддатгача катта-катта маросимларда ишлатилиб туради.

Энг хавфли душмани шу тариқа мағлуб бўлганидан кейин Бобурда яна умид учқунлари пайдо бўлади. Ота ва ота авлодларининг юртини қайтадан қўлга киритишдек эзгу орзусини рўёбга чиқарувчи эшиклар очилгандек туюлади унга.

Ўзбеклар Амунинг нариги томонига қочиб кетади. Қундуздан Шоҳ Урус қочади ва у ерга ўзбеклардан норози йигирма минг мўғул келади. Бобур Қундузга чақирилади. Қор йўлларни тўсиб қўйган эди, фақат Обдаранинг йўли очиқ эди. Бобур шу йўлдан юради. Ийдни Бомиёнда нишонлайди. 1511 йилнинг январь ойида Қундузга етиб келади. Ўзларининг хони енгилганидан кейин у ердаги йигирма минг мўғул Шайбонийхон билан бирга юртидан узоқ-узоқларда дайдиб юрган эди. Беш минг чиғатойлар билан бирга қўшилиб, улар Саййидхонни «хоқон» қилиб сайлайди. Улар Бобурни ўлдирмоқчи эди, бироқ Саййидхон бунга унамайди. Пировард натижада шундай қарорга келинади, Бобур ҳам Саййид хонни «мўғуллар хони» қилиб тайинлаб юборади-да, Андижонга жўнатади.

У ердан Бобур Ҳисорга кетади. У ерда ўзбек султонлари Меҳди ва Ҳамза маҳкам ўрнашиб олган эди. Улар қаршилик кўрсатгани чиқади-ю, бироқ нимадир бўлиб, жанг бўлмайди ва ҳар иккала тараф изига қайтиб кетади.

Бобурнинг опаси иккинчи марта бева қолганидан* кейин Қундузга у билан келиб учрашган эди. У билан бирга Шоҳ Исмоил Сафавийдан бир элчи ҳам дўстлик номасини олиб келади. Бунга жавоб тариқасида Бобур Хон Мирзани Шоҳ ҳузурига жўнатади ва ундан ҳарбий ёрдам сўрайди. Жуда оғир шартлар эвазига ёрдам берилади. Шартлар қуйидагилардан иборат эди: бутун Мовароуннаҳрни қўлга киритгандан сўнг шоҳнинг номини ҳам хутбага қўшиб ўқитиш, тангаларга 12 имомнинг номига шоҳнинг номини ҳам қўшиб зарб этиш ва ўзбекларни йўқотишга ҳаракат қилиш.

Ҳижрий 917 йилда Бобур яна Ҳисорга қўшин тортишни мўлжаллайди. Қизилсувдаги Пули Сангинда бир ой ҳарбий қўноқда туради, бироқ кўмакдан дарак бўлмайди. Дарёнинг нариги бўйидаги ўзбеклар ҳам шу тариқа ёрдам кутиб ётган бўлса эҳтимол. Бир куни улар кўприкнинг тагидан бу қирғоққа ўтади. Бобур шундоқ ёнгинасидаги тоғда туриб мудофаага ўтади. Жон-жаҳди билан жанг қилади. Ўзбеклар қаттиқ мағлубиятга учрайди. Ғалаба куни кечқурун Меҳди, Ҳамза ва Ҳамзанинг ўғли Мамак тутиб келтирилади ва қатл қилинади.

Ушбу ғалабадан кейин Ҳисор яқинига етиб келинганда Эрон шоҳидан ёрдам келади. Аҳмад Бек Сафавий, Алихон Истилжу ва шоҳнинг муҳрдори Шарруҳ (Шоҳруҳ бўлса керак) Султон Афшар кўмакнинг раҳбарлари эди. Улар Самарқанд ва Бухорони қўлга киритишни маслаҳат беради. Бобур «хўп» дейди. Бобурнинг қўшини қаршидаги Убайдхонга тегмасдан олға қараб юради. Лекин у Бухорони қутқариш учун Қаршидан туриб (Бухорога) юриш қилаётгани маълум бўлиб қолади. Юз чақирим масофагача уни таъқиб қилиб борилади ва талон-тарож қилиб, Туркистонга ҳайдаб юборилади. Самарқандда бир неча султон тўпланган эди, бироқ Бобурнинг бу иккинчи ғалабаси ҳақидаги хабарни эшитиб, улар ҳам Туркистон томон қочиб қоладилар.

Бобур Эрондан ёрдамга келган қўшинни раҳматлар билдириб ва совға-салом билан Бухоронинг ўзиданоқ жўнатиб юборади. Бобур тўққиз йиллик танаффусдан сўнг, 1511 йилнинг октябрида Самарқандга кириб келади. Шаҳар Бобурни очиқ кўнгил билан қарши олади. Шу муносабат билан у кайф берувчи ичкиликлар ичмаслик ҳақида берган сўзини бузади.

Шиа мазҳабидаги шоҳнинг шартларини қабул қилиши бутун суннийлар норозилигига сабаб бўлади. У ёқда ўзбеклар ҳали ҳам кучли эди, диний мутаассиблик эса уларнинг кучига куч қўшади. Бобурнинг атрофидаги юртларнинг ҳаммаси бориб турган сунний эди, ўзининг фуқароси сунний эди, ўзининг эътиқоди сунний эди. Шунинг учун у ниҳоятда мушкул аҳволда қолади. Ўзига қарашли мутаассибларнинг бундан ҳам кўпроқ бош кўтармаслиги учун ҳаракат қилиб, Бобур яна бир марта Эроннинг норозилигига сабаб бўлади. Аҳвол шу даражага бориб етадики, давлатини ҳимоя қилишга у ўзини ҳаддан зиёда ожиз ҳис қила бошлайди...

Ўша йили унинг яна бир (ўгай) синглиси Ёдгор Султон ўзбеклар томонидан қайтиб келади. Ҳижрий 908 йилда тоғаси Шайбонийхондан мағлубиятга учраганида, У Ҳамза Султоннинг ўғли Абдуллатифнинг чекига тушган эди.

Ҳижрий 918 йилда Эрон лашкарларининг қайтиб келиши яна ўзбекларнинг руҳини кўтариб юборади. Улар баҳорда Туркистондан чиқиб Тошкентга қараб юриш қилади. Бу ёқда Убайдхон ҳам Бухорога қўшин тортади. У «Бобурни ер тишлатиб, яна (сунний) мазҳабни улуғлайман», деб қасам ичган эди.

Бобур Самарқанддан чиқиб, у билан тўқнашиш учун Бухорога қараб юради. Қўшини унақа айтадиган кўп сонли эмас эди. Бори ҳам сунний эди, кўтаринкиликдан асар ҳам йўқ эди. Лекин Бобурнинг баҳодирлиги ҳеч қандай огоҳлантиришга қулоқ солдирмайди. Бобур душман қўноғига лашкар тортиб боради. Убайдхоннинг қўшини ҳаддан ташқари катта эди. Ўртада бўлган жангда ўзбеклар жуда кўп талафот кўради, аммо барибир ўшалар ғалаба қозонади. Бобур мажбуран Бухородан паноҳ топади.

Энди Самарқандда қолишнинг иложи ҳам йўқ эди. Бобур Фарғонани айланиб ўтиб, Ҳисорга қараб йўл олади. Ўзбеклар у кетиши билан Самарқанд ва Бухорони босиб олади ва июль-август ойларига келиб Ҳисор устига ҳам юриш қилади. Бобур Ҳисор кўчаларига тупроқдан шундай мустаҳкам истеҳком қуриб олган эдики, буни кўриб ўзбекларнинг оғзи очилиб қолади. Буларнинг оқибатида жон бермасликларини сезиб, улар изига қайтиб кетади.

У ёқда эса Эрон шоҳи ваъдани бузгани учун Бобурни жазолашга Назм (Нажм?) Сонийни юборади. Назм Соний ўн бир минг кишилик қўшин билан йўлга тушади. Хуросон чегарасига етганда Бобурнинг кетганини эшитади. У Ҳирот ва бошқа жойлардан яна бир оз куч тўплайди-да, Балхга келиб, шу ерда 20 кун туради. Шу ўртада Бобур ёрдам сўраб мурожаат қилади. Шоҳдан сўраб ўтирмай у Бобурга ёрдам жўнатади ва сентябрь-октябрь ойларида Бобур Чақчақ дарадан ўтаётганда бир неча чақирим йўл босиб, иззат-икром кўрсатгани унинг олдига келади.

Дарбанди Оҳнийда иккала лашкар қўшилиб, Қаршига қараб юради. Йўлда Ғузорни оладилар. Қарши турклар шаҳри эди. Қаршиликлар бугун бўлмаса, эртага ўз фуқароимга айланади, деган умид билан Бобур ҳамиша бу шаҳарга тегмай келарди. У Назм Сонийни ҳам кўндиришга шунча ҳаракат қилади бироқ у унамайди. Қаршини босиб олиб, у ўзбеклар турадиган мавзеларнигина эмас, балки шаҳардаги барча 15 минг турк аҳолини ҳам қиличдан ўтказади. Чақалоқлару қарияларни ҳам аямайди. Бу ҳодисадан Бобур ниҳоятда изтироб чекади.

Назм Соний Қаршидан Бухорога кетади. Етиб келишига бир чақирим қолганда қаердандир, эҳтимол Самарқанддан, бир ўзбек қўшини келаётгани ҳақида хабар эшитади. Қўшма лашкар ўша томонга қараб юради. Ғиждувонгача ўзбеклар усталик билан чекиниб боради. Ундан у ёғига чўл бошланарди. У ерларни ўзбеклар беш қўлдай биларди. Тўрт ойгача битта-яримта жанглар бўлиб туради. Қўшма лашкарнинг озиғи тугай бошлайди. Шунда Убайдхон Бухородан чиқиб, Ғиждувондаги ўзбеклар турган қўноққа келиб қўшилади. Унинг лашкари аъло даражада эди. 12 ноябрь куни Назм Соний қўшини енгилади, ўзи эса ўлдирилади.

Шу урушда Бобур ёрдамга келган эди. У мутлақо урушмайди. Бундан Эрон ҳам норози бўлади.

Ҳисорга қайтиб келганидан кейин Бобур шаҳарни қуршаб турганида, бир кечанинг ўзида мўғуллар унга ҳужум қилади. У бир ўзи бир амаллаб қалъага қочиб қолади. Мўғуллар қўноқни талон-тарож қилиб, Қоратегинга қараб кетади. Бобур улар билан келишадиган аҳволда эмас эди. Ҳисорда бир қанча одамларини қолдиради-да, ўзи Хон Мирзанинг ҳузурига, Қундузга жўнайди.

Бобур кетганидан кейин Ҳисорда даҳшатли қаҳатчилик бошланади, ҳаддан зиёда кўп қор ёғади ва бунинг устига мўғуллар шафқатсизларча талайди. Бу ўша Саййид билан Андижонга бормай, Бобур билан бирга қолган мўғуллар эди. Ҳайдар мўғулларнинг бу хоинлигидан илгарироқ, сентябрь-октябрь ойларида Бобур билан хайрлашиб, Саййидхоннинг ҳузурига Андижонга кетади. У ўша ерда ўн тўққиз йил хизматда бўлади.

Ҳижрий 919 йилни Бобур Ҳишмда ўтказади. Ўша йили Шоҳ Исмоил Сафавий номидан (?) Дев Султон Балхни ўзбеклардан тортиб олади.

Ҳижрий 920 йил Бобур ҳаётида оғир муҳтожликлар йили бўлади. Қундузда умрида энг оғир мусибатни бошидан кечиради. Лекин сабот ва матонатни йўқотмайди. Ота-боболари ер-мулкини қайта қўлга киритишдан умидини узгач, охири мағлубиятини тан олиб, Кобулга қайтиб келади, Бобур ҳаётининг сўнгги дамларида шу умид учқуни яна бир марта бир лаҳзагина милт этиб ёнган эди.

Бу галги Кобул сафари чоғида Бобур Хўст (Хост)да тўхтайди, шу ерда қизи Гулранг таваллуд топади. Йилнинг охирида қишда не азоб-уқубатлар билан Кобулга етиб келади. Бу ерда Носир Мирза уни беҳад самимият билан қарши олади ва Кобулни унга топшириб, ўзи Ғазнига кетишга ижозат сўрайди. Унинг бу муомаласидан Бобур ниҳоятда тўлқинланиб кетади.

Ғазнига қайтиб келганидан кейин орадан бир неча кун ўтгач, ҳижрий 921 йилда Носир Мирза вафот этади ва унинг ўрнини олиш учун ўша ерлик беклар ўртасида бошланган талаш нимадир бўлиб Бобурга қарши исёнга айланиб кетади. Бундан хабар топган Қосимбекнинг ўғли Қамбарали Қундуздан шошилинч равишда етиб келади. У Ғазнини қутқаришда Бобурга ёрдам беради. Кўплаб исёнкорлар қатл этилади, яна кўплари Қашқарга қочиб қолади. Қочоқлар орасида Шерам Тағоий ҳам бор эди. Саййидхон уни кимсан ҳам демайди, шунда у мажбур бўлиб яна Бобурнинг олдига келади. Бобур унга ниҳоятда зўр мурувват кўрсатади ва эски хизматларини инобатга олиб, бутун гуноҳларини кечиб юборади. Орадан кўп ўтмай Тағоий вафот этади.

Уруш-жанжалларнинг сабабкори бўлган мўғуллар кетганидан кейин ҳижрий 922 йил Кобулда осойишталик билан ўтади. Бобур ўша йили Гулруҳ Бекчикдан Муҳаммад исмли ўғил кўради. Ҳарбий қўноқда туғилгани сабабли уни Аскарий деб атайдилар.

Бадиуззамон Бойқаронинг ўғли Муҳаммад Замон обдон дунё кезганидан сўнг Шоҳ Исмоилнинг хизматига ўтиб, Балхда яшайди, лекин бу хизматда ҳам узоқ ишлолмайди. Уни Бобур Кобулга чақиради. У ҳижрий 923 йилда Кобулга қараб йўлга чиқади, бироқ Меҳди Хожа уни бир амаллаб Кобулга бориш фикридан айнатишга муваффақ бўлади. У йўлнинг ўзидаёқ Гуржистонга бурилиб кетади. Хондамир ҳам ўша ерда Паштда эди. Иккови Балхга боради. Улар шаҳарни қуршаб олади. Бобурнинг одамлари Иброҳим Пучуқни тутиб олади ва у билан учрашгани келган элчи Урду шоҳни фириб билан ўлдириб юборади.

Бобур Кобулда бу гапларни эшитиб, қаттиқ ғазабланади ва уларни жазолаш учун йўлга чиқади. Бобур у ерга етиб келганида Балх бир ойдан бери қамалда эди. Мирза унинг келганини эшитиб, чекинади ва Дарагазга қочади. Бобур уни таъқиб қилади. Бироқ Ҳерируд дарасидаги Чоччарон ва Гуржистон чегараси ўртасидаги Оқ Гумбаздан қайтиб кетади, чунки гуржистонликлар Мирзанинг тарафида эди. Шундан кейин Бобурнинг ўзи Ферузкўҳ, Якка Улов ва Ғўр орқали Кобулга жўнаб кетади, лекин бошқалар Мирзани таъқиб қилади ва уни тутиб, Кобулга олиб келади. Бобур унга раҳм қилади. Бир неча ойдан кейин қизи Маъсумани унга никоҳлаб беради-да Балхга жўнатади.

Бобур ўша йили Қандаҳорга юриш қилади, аммо у ерга етиб борган замони бетоб бўлиб қоладию, уруш қилиш ўрнига сулҳ тузиш йўлини қилиб, қайтиб келади.

Кейинги йили ҳижрий 924 йили Шоҳ Бекнинг ўғли Шоҳ Ҳасан отаси билан жанжаллашиб, Бобурнинг ҳузурига келади. У икки йил туради. Бу орада Ҳалифанинг қизи Гулбаргга уйланади.

Ўша йили Кобулнинг шимоли-шарқидаги вилоятларга юришлар бошланади — Чағонсарой ва Ҳайдарали Бажўрийнинг Бобоқора Дарадаги қалъаси қўлга киритилади.

Шундан буёғи нуқул умидсизликлардан иборат бўлади. Кобулда шуҳратпарастликнинг чеки-чегараси кўринмасди. Шунинг учун Бобур «илоҳий ишора»га амал қилиб, Ҳиндистонни қўлга киритишга диққат-эътиборини қаратади.

II ҚИСМ

ШУ ЕРДА беш ярим ойдан иборат (1528 йилнинг 2 апрелидан то 18 сентябригача) яна бир узилиш бор. Шу давр воқеалари баён қилинган ёзувларнинг йўқолиб кетишига иккита нарса сабаб бўлган, деган тахмин бор. Биринчиси, 1529 йилнинг 24 май куни бўрон аралаш ёққан сел, иккинчиси, Ҳумоюннинг қочоқда юрган пайтларида унинг кутубхонасида бўлган ёнғин. (Ҳижрий 936 — 937 йиллар воқеалари баён этилган ёзувлар ҳам шу офат туфайли йўқ бўлган, деган тахмин бор.)

Шу даврнинг узилган воқеаларини бошқа бирон-бир манба асосида улашнинг иложи йўқ. «Бобурнома»нинг ўзидаги кейинги бобларда шунга тааллуқли қуйидаги воқеалар баён қилинган: 1) шарқий патанларнинг «бошини эзиб қўйиш» учун қилган юришида Бобурнинг Жўнпур, Чавса, Баксар ҳамда Ғозипур ва Банорас оралиғида бўлиши; 2) Саранннинг «юрти»ни Маъруф Фармулий(?)нинг ўғли Шоҳ Муҳаммадга бериши; 3) Рана Санганинг ўғли Бикрамажит билан сулҳ тузиш учун музокара олиб бориши; 4) Гвалиёрда чорбоғ барпо қилиш ҳақида фармон бериши; ва 5) қирқ кун касал бўлиши. Бундан ташқари «Бобурнома»да яна қуйидаги воқеалар ҳам тилга олиб ўтилган: 1) Дҳўлпур сайри; 2) Аскарийнинг музокарадан четлашиши; 3) Хожа Дўст Ховандни баъзи бир оилавий юмушлар билан Кобулга жўнатиши ва 4) Кобулдан келаётган хабарлардан ниҳоятда ташвишланиши.

Шу даврга оид бир манба бор. У Аҳмад Ёдгорнинг «Тарихи Салотини Афғона» асаридир. Бироқ ундаги иккита гапдан биттаси «Бобурнома» деган сўз билан узилиб қолади, иккинчиси эса тасдиқланмайди. Ёдгорнинг ёзишича, Бобур Чандерийдан кейин Лаҳўрга боради ва у ердан Аграга қайтиб келаётганида Панжобда ражпутлар исёнини бостиради. Лекин «Бобурнома»даги ҳижрий 934 йилнинг биринчи ярми воқеалари баён қилинган сақланиб қолган саҳифаларига «Чандерийдан кейин» деган ибора ҳеч ҳам мос келмайди. «Бобурнома»нинг кейинги саҳифаларида ҳам на Бобурнинг Лаҳўрга қилган сафари ҳақида бирон бир гап бор ва на ражпутлар исёнини бостиргани ҳақида.

Йўқолган воқеалар баёнидан иккита нарсани билиб олса бўлади: биринчидан, қизиқ бир оилавий можаро сабабини, яъни Бобур нега Мултонда битта ўғли Аскарийни четлаштириб, ўрнига иккинчи ўғли Комронни тайинлаганини билиб олса бўлади. Иккинчидан, хасталик кунлари баёнида «Рампур» девонидаги жуда кўп шеърларининг қандай вазиятда ёзилгани маълум бўларди. Хусусан, «Волидия рисола»дан кейинги шеърлари бетоблик даврида кўнгил туғёнлари таъсирида яратилганга ўхшайди. Бир қатор махсус шеърлардан бу тўпламнинг биронта дўстига, эҳтимол Хўжа Калонга, юборилгани аён бўлади, Бобур ўша кунлар воқеалари баёнида ҳам жуда кўп нарсалар ҳақида хабар берган бўлса керак.

Ҳиндий тилидан
Ансориддин ИБРОҲИМОВ
таржимаси.

---

*. Биринчи эри Шайбонийхон ўлганидан кейин Саййид Ҳодий билан иккинчи турмуш қуради.

Дабдабали юбилей тантаналарини нишонлайдиган пайтлар ҳам ўтиб кетди. Бироқ жамоаларининг 70 йиллигини нишонлаш учун Е. Вахтангов театрининг актёрлари ўзига хос йўл топишди. Улар саҳнада илк бор 1922 йилда қўйилган, ҳозирда эса ўзининг учинчи «туғилиши»ни бошидан кечираётган «Маликаи Турандот» спектаклини томошабинлар эътиборига ҳавола этишди. Театрнинг барча ёш иқтидорларини ўзига жалб этган ушбу саҳна асари Вахтангов анъаналари ҳамон барҳаёт эканлигини кўрсатди. Ажойиб спектаклдан баҳраманд бўлиб, театр жамоасини қутлуғ байрам билан табриклаш ниятида жуда кўп адабиёт ва санъат намояндалари, жумладан, СССР Президенти М. Горбачев ҳам ташриф буюрди.

СУРАТЛАРДА: Турандот қиёфасида театрнинг етакчи актрисаси Марина Есипенко; фойеда Евгений Карельских меҳмонларга ўз дўстона ҳазилларини намойиш этмоқда.

А. Неменов (ТАСС) суратлари.

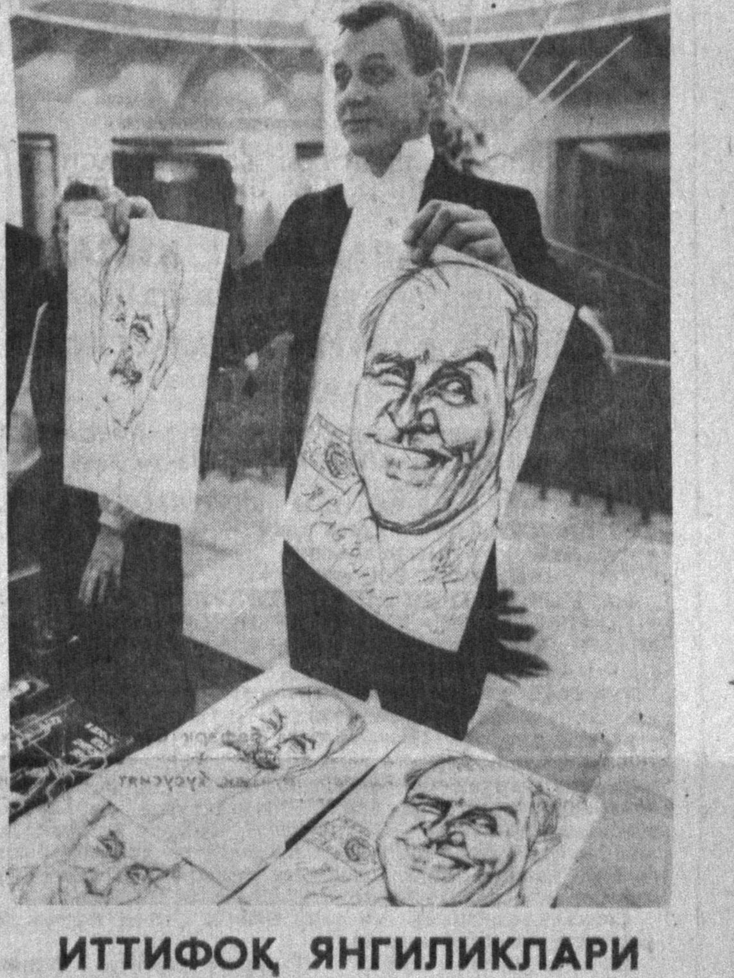

ИТТИФОҚ ЯНГИЛИКЛАРИ

МИНСК. «Горизонт» бирлашмаси телевизорлардан ташқари йўлдош ва кабель телевидениеси учун ускуналар ишлаб чиқаради. Бирлашма цехларидан бирининг негизида конверсия чоғида махсус станциялар ва улар таркибий қисмларини ишлаб чиқарадиган мустақил корхона ташкил этилди. Ҳозир бу завод энг сўнгги ҳарбий буюртмаларни бажариб бўлмоқда. Келаси йилдан эса кабель телевидениесини қабул қилиш учун ускуналар ишлаб чиқаришни ўзлаштиради.

НОВОСИБИРСК. «Станкосиб» акционерлик жамияти шаҳар корхоналари орасида бозорга қимматбаҳо қоғозлар билан биринчилар қаторида чиққан эди. Сибирь фонд биржасидаги савдода ана шу акционерлик жамиятининг акциялари курси кўтарилганлиги қайд қилинди. Йигирмата акция ўзининг энг кам қийматига нисбатан 265 фоиз қимматга сотилди. «Станкосиб» дастгоҳлар ишлаб чиқариш, сотиш ва уларга хизмат кўрсатиш билан шуғулланади.

КОМСОМОЛЬСК-АМУР. «Амурсталь—Хинкок» қўшма корхонаси консерва саноати учун йилига 700 минг тоннага қадар тақчил тунука ишлаб чиқара олади. «Амурсталь» заводи билан Австралиянинг «Хинкок ресорсиз лимитед» фирмаси қўшма корхонанинг муассисларидир. Шартномада Австралияда кон қурилиши кўзда тутилади, бу кон тунука ишлаб чиқариш учун керакли бўлган хом ашёнинг бир қисмини етказиб беради, шаҳар халқ истеъмоли моллари билан таъминланади, Ванино порти қайта тикланади. Корхона ички ва ташқи бозорга етказиб бериладиган дастлабки маҳсулотни 1993 йилда ишлаб чиқаришни режалаштирмоқда.

БИСТРОВКА. Бу ерда ихтисослашган завод қурилди. Корхона республиканинг линолеумга бўлган эҳтиёжини тўла таъминлайди. Бу ерда хом ашёнинг борлигига қараб, икки-тўрт миллион квадрат метр тақчил маҳсулот ишлаб чиқарилади. Корхонанинг лойиҳадаги тўла қуввати йилига олти миллион квадрат метр линолеум ишлаб чиқаришга мўлжалланган.

ГУРЬЕВ. Маҳаллий авиаторлар эски аэропортдан омилкорлик билан фойдалана бошладилар. Улар учиш майдонида пулли автомобиль бекатини очдилар. Унинг ёнида устахона бор, бу ерда машиналарни ремонт қилиш мумкин, ёқилғи қуйиш станцияси ҳам мижозларга хизмат қилади. Мижозлар шу даражада кўпки, ҳозир автомобиль бекатини кенгайтириш, хизматнинг янги турларини жорий этиш режалари тузилмоқда.

СОВЕТСКАЯ ГАВАНЬ. (Хабаровск ўлкаси). Шаҳардаги тикувчилик фабрикасига фақат танлов асосидагина ишга кириш мумкин. Корхона ходимлари маошининг кўплиги, қатъий ижтимоий кафолатлар берилганлиги кўпчиликни бу ерга жалб этмоқда. Масалан, чеварлар бевосита корхонанинг ўзида шу ерда ишлаб чиқарилаётган 20 номдаги буюмдан хоҳлаганларини сотиб олишлари мумкин.

АШХОБОД. Туркманистон жануби-шарқининг тоғ этагидаги водийси аҳолиси истиқомат қиладиган ерлар электр билан пишиқ-пухта таъминланди. Бу ерда фойдаланишга топширилган электр узатиш линияси Чаршанга райони аҳолисини электр билан яхшироқ таъминлаш имконини берди. Фермалар, яйловлар, артезиан қудуқлари ҳам ана шу янги линиядан электр қуввати олмоқда. Электр узатиш линияси минтақа ер ости бойликларини ўзлаштиришда ҳам кўмаклашади.

ТУЛА. Тула вилоятида уй-жойларни хусусийлаштириш бошланди. Киреевск, Узловая районлари, Донской шаҳридаги давлат ва жамоат уй-жойларининг бир фоизга яқини хусусийлаштирилди. Булар асосан идорага тегишли ҳамда ремонтга муҳтож эски коммунал уйлардир. Ҳозирча уй-жой фондининг атиги 0,24 фоизи фуқаролар мулкига айланди.

КИШИНЕВ. «Кишинев трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси тўхтатиб қўйилди. Бунинг сабабларидан бири Кишинев тракторсозларининг шериклари — 800 та корхона Молдавага ўз маҳсулотларини етказиб беришни тўхтатиб қўйганлигидадир.

БАРНАУЛ. «Осиё биржаси» акционерлик жамиятининг Олтойдаги савдо марказида дастлабки валюта битим рўйхатга олинди. Японияда ишлаб чиқарилган автомобиль бу ерда 19 минг долларга сотилди. Олтой бўйича амалга оширилган битимларнинг умумий қиймати бугунги кунда 600 миллион сўмдан ошиб кетди. Видеотехника, дастгоҳлар ва ускуналар, газлама ва озиқ-овқат маҳсулотларига талаб жуда катта бўлди.

(ТАСС).

Ҳар тўғрида

НИКОСИЯ. Мамлакатда кўп миқдорда сохта валюта муомалада юрганлигидан ташвишга тушган Кипр полицияси сохта пул ясовчиларга қарши операция бошлади. Сохта 100 долларлик пуллар қаердан келаётганлиги текширилмоқда. Бундай пулларнинг дастлабки «намуналари» тунги клублар ва кабареларда пайдо бўлди. Никосия полицияси шанба кунидан якшанбага ўтар кечаси ана шундай жойларни тинтиб чиқди.

100 долларлик сохта пулларни тайёрлаш сифати мутахассисларни ҳам лол қолдирмоқда — асбоблар уларни ҳақиқий пуллардан «фарқ қила олмаяпти». Сохта пулларнинг бирдан-бир белгиси унинг юқоридаги ўнг бурчагида сезилар-сезилмас белги борлигидир. Полиция бундай «пуллар» Кипрда тайёрланмаган, деб ҳисобламоқда.

* * *

ПЕКИН. Велосипед ўғирлаш Хитой пойтахтида энг кўп тарқалган жиноятлардан бирига айланди. Пекин полицияси ўтган ойда шаҳардаги барча икки ғилдиракли машиналарни қайтадан рўйхатга олишга мажбур бўлди, деб ёзади «Бэйцзин жибао» рўзномаси. Хитой қонунларига кўра, велосипеднинг номери, эгасининг эса ҳайдовчилик гувоҳномаси бўлиши керак. Қайтадан рўйхатга олиш натижасида 24 мингтадан ортиқ ўғирланган велосипед топилди.

11 миллион киши яшайдиган Пекинда 8 миллионта велосипед бор, У транспортнинг асосий тури ҳисобланади. Шунинг учун ҳам велосипедни ўғирлатиш хитойлик учун ҳақиқий фожиадир. Сўнгги вақтда матбуотда велосипед ўғирланишининг олдини олиш муаммоларига кўп эътибор берилди. Икки хил чора энг самарали деб топилди. Бу чоралар велосипедлар учун чиқарилаётган қулфлар сифатини яхшилаш ва шаҳардаги пулли велосипед сақлаш жойларини кенгайтиришдан иборат. Бундай жойларда пенсионерлар озроқ ҳақ эвазига машиналарни қўриқлаб турадилар.

* * *

МАНАГУА. Гватемалада орттирилган иммунитет тақчиллиги касали (СПИД) 198 йилда биринчи марта аниқланган эди. Шундан буён бу ерда 300 га яқин киши ана шу касалликдан вафот этди. Яна 50 минг кишида шу касалликнинг вируслари бор. Бу маълумотларни СПИДни назорат қилиш Гватемала уюшмаси хусусий ташкилоти матбуотга берган.

Бу масалалар расмий ҳисобдан фарқ қилади. Расмий ҳисобларда ўлган 85 кишини ҳам ҳисобга олганда 174 бемор ва СПИД вируси юққан 8 минг киши қайд этилган.

(ТАСС).

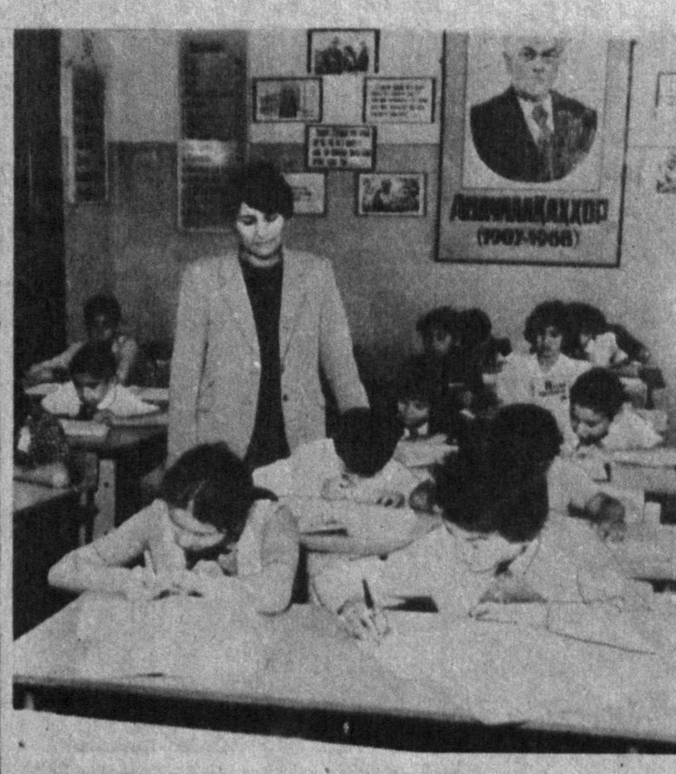

Мактабларимизда ўз касбининг фидойиси бўлган муаллимларимиз жуда ҳам кўп. Ушаларнинг бири бўлган Акмал Икромов районидаги 197-мактабнинг она тили ва адабиёт ўқитувчиси Назира Ғуломова дарсларини ҳамиша мазмунли ва таъсирчан қилиб ўтказади.

Акром Акмалов сурати.

Келажагимиз—мактабда

ҲЕЧ КИМГА БЕРИЛМАЙДИГАН КУНЛАР

ҲАР бир мураббийнинг талабалик даври бор, файзиёд кунлари, фараҳли тунларининг хотиралари бисёр. Гўзал ёшликнинг ҳамроҳларини бот-бот йўқлаб туради: шогирди синов ва имтиҳонларнинг ҳаяжонларидан ёнганида, тўп-тўп бўлиб дўсту дугоналари билан сайру саёҳатларга отланганида... Ҳа, ҳар бир мактаб ўқитувчиси ёки боғча тарбиячисининг, билим юртлари-ю олийгоҳларда сабоқ бераётган устозларнинг ҳеч кимга бергусиз, ҳеч нимага алишгусиз талабалик даври бор...

Бу хотиралар эҳтимол ҳар куни курсдош-тенгқурлари сари отланиб, баъзан ташвишланиб, баъзида шодланиб кечган даврдир. Эҳтимол, бир йилда бир-икки ой дийдор кўришиб, аммо умрга татигулик ҳаяжонларини биргаликда баҳам кўриб кечган лаҳзаларидир. Барибир бу дамлар, ҳеч кимга бергусиз, ҳеч нимага алишгусиз.

Низомий номли Тошкент муаллимлар тайёрлаш олийгоҳи яқинида жойлашган «Табассум» қаҳвахонаси ҳар қачонгидан кўпроқ табассумда. Боиси, тиббиёт-жўғрофия факультетининг сиртқи бўлими талабалари битирув кечасини ўтказишмоқда. Уларга узоқ кутилган, ҳаяжону ҳаваслар билан, меҳнату беором интилишлар билан қўлга киритилган мутахассислик ҳужжатини факультет декани Шавкат Миркомилов топширар экан, шундай деди:

— Азиз ҳамкасблар. Ҳурматли мураббийлар! Кечаги талабаларим, кўзим олдида камол топиб билим эгаллаган шогирдларимни бугун фахр билан «ҳамкасбим» деб аташга ҳақлиман. Бир ҳисобда сизларга ҳавас ҳам қиламан. Чунки сизлар озод республиканинг эркин фарзандларига сабоқ берасизлар. Мустақил давлатнинг ўз сўзига, овозига эга бўлган зиё бахш этувчилари бўласиз. Шундай экан, хайрли ва эзгу иш сари қўйган қадамларингиз қутлуғ бўлсин. Тинч ва хотиржам яшаётган юрт кишилари — имони мустаҳкам хонадонларнинг фарзандларини ўқитиш бахти ҳамиша сизга насиб бўлсин. Жамиятни бой ва бадавлат қилмоқнинг, кишиларимиз ҳаётини гўзал ва мазмунли қилмоқнинг бирдан-бир йўли билимдон бўлишлари кераклигини юракларига жо қиласиз.

Беихтиёр кўзингиз чўғдек дипломини қўлига тутган Жиянбой Абдураҳмонов, Серсенбой Содиқов, Мактуба Турсунова, Муҳаббат Шербоеваларга тушади. Ҳаяжонларидан яйрайсиз, юзу кўзларига тушган айрилишнинг, дўстлар дийдори, қадрдон устозларидан йироқлашувнинг ажиб кўланкасини сезасиз. Бундай ҳаяжону ташвишларни талаба бўлган ҳар бир инсон юракдан ҳис қилиши аниқ. Чунки ҳеч кимга бергусиз, ҳеч нимага алишгусиз дамлар ортда қолди энди. Иш, ижод ва янги қувончу ташвишлар олдинда энди. Улар камтарин, фақат сабоқ бермоқлигу, фидойи мураббийлик қилмоқнинг сафосини туйган доцент Ниёз Ғиёсов, Тоир Исоқов, профессор Обид Йўлдошев билан, куни кеча ўзлари сайлаган декан, декан ўринбосарлари билан, хусусан дилкаш мураббий, ёш бўлса-да, ташкилотчилиги, тиришқоқлигию билимдонлиги билан ҳурмат қозона олган декан ўринбосари Саидносир Файзуллаев билан хайрлашаяптилар. Меҳнат фахрийлари номидан табриклаган биология фанлари номзоди Муҳиддин Набихоновнинг дарс соатларини умр йўлларида узоқ вақт эслаб юрадилар.

Шу куни кекса ва ҳамиша навқирон бўлиб қоладиган олийгоҳни, қадрдон дамларни олқишлаб «Табассум» қаҳвахонаси ҳар галгидан кўпроқ табассумда бўлди. Хайрлашув кечасига ташриф буюрганларнинг ҳаяжонлари ҳам ҳар галгидан беҳад бугун. Чунки умрга татигулик хотиралар ортда қолмоқда. Олдда эса иш, изланиш, интилиш — шогирдлар меҳрини қозонмоқ учун, чинакам устозлик қилмоқ учун узун ва мазмунли йўл.

Умида АБДУАЗИМОВА.

Муҳаррир ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

ШОШИЛИНЧ ЭЪЛОНЛАР ХИЗМАТИ

СОТИЛАДИ

⊙ Иссиқхоналар учун «Гулхан» навли помидор кўчатлари сотилади. Қуйидаги манзилгоҳга мурожаат қилинг: Тошкент шаҳри, Ўрта Осиё ипакчилик илмий-текшириш илмгоҳи посёлкаси, Ипакчи кўчаси, 38-уй, 4-хонадон, 34, 87, 64, 116- автобусларда борасиз.

⊙ «Ямаха PSR — 2» оркестратори сотилади. 42-60-00 телефони орқали қўнғироқ қилинг.

⊙ Тузель ҳудудида жойлашган дала-ҳовли сотилади. Телефон: 65-22-21.

УЙ-ЖОЙ АЛМАШТИРИЛАДИ

⊙ Ишчилар шаҳарчасида жойлашган 4 хонали коттеж уй алмаштирилади. Автомашина учун кириш жойи, канализация, 2 сотихли ҳовлиси бор. Бироқ уй таъмирталаб. Алмаштириш учун 2 ва 3, 2 ва 4 ёки 2+2+1 хонали уйларни тавсия этиш мумкин. Манзилгоҳ: Набихўжаев (собиқ Барнаул 2-тор) кўчаси, 15 уй. Соат 17.00 дан кейин мурожаат қилинсин.

ҲАР ХИЛ

⊙ 18 ноябрь куни П. Э. Митюшова номига берилган паспорт ва бошқа ҳужжатларни топган кишилардан эгасига қайтаришингизни сўрайман. Суюнчиси бор. Қуйидаги манзилгоҳга ёзинг: 700000, Тошкент, шаҳар алоқа бош бошқармаси. Талаб қилиб олингунча (До востребования). П. Э. Митюшовага.

ЙЎҚОЛГАН

⊙ Тошкент вилояти, Тошкент райони, «Ўзбекистон 50 йиллиги» жамоа хўжалигидаги Улуғбек номли 37-ўрта мактаб томонидан Абдуллаева Муқаддас Абдуҳакимова номига берилган №299230 рақамли йўқолган аттестат

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

⊙ 277-мактаб томонидан Қодирова Фотима Абдужабборовна номига берилган Б №599544 рақамли йўқолган аттестат

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

⊙ 14-мактаб томонидан Дўсхўжаев Раҳмонберди Худойберганович номига берилган №841904 рақамли йўқолган аттестат

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТИЖОРАТ ЖАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Тошкент шаҳар ижроия қўмитаси

ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БОШ БОШҚАРМАСИ
50-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ 1992 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН БОШЛАБ ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА
ПУЛЛИК ГУРУҲЛАРДА МУТАХАССИСЛАР

ТАЙЁРЛАЙДИ:

РАДИО ЭЛЕКТРОНИКА АППАРАТЛАРИ ВА ТЕЛЕВИЗОР ТУЗАТАДИГАН УСТАЛАР. Тўлов ҳақи — 550 сўм, нақд пул ўтказиш мумкин.

ЭЛЕКТРОН ВА МЕХАНИК СОАТЛАРИНИ ТУЗАТУВЧИ УСТАЛАР. Тўлов ҳақи — 600 сўм, нақд пул тўлаш ёки пул ўтказиш мумкин.

ТИКУВЧИЛАР — 500 сўм.

РАДИОЭЛЕКТРОН АППАРАТЛАРИНИ ТУЗАТУВЧИ.

БИЛИМ ЮРТИГА СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДА ХИЗМАТ ҚИЛИБ ҚАЙТГАН ВА 11-СИНФНИ БИТИРГАНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқишни ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ёки ажралган ҳолда битириш мумкин.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 6 ОЙ. Ўқиш гуруҳлар тўлишига қараб бошланади.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти раҳбари номига ариза, маълумоти тўғрисида гувоҳнома (асл нусхаси), паспорт ва туғилганлик ҳақида гувоҳнома (асл нусхаси) ва ҳарбий билет, соғлиғи ҳақида 086/У шаклдаги гувоҳнома, 6 дона 3х4 см. ҳажмидаги фотосурат.

Сизни қизиқтирган саволлар бўйича билим юртига мурожаат этишингиз мумкин.

Бизнинг манзилгоҳимиз: Тошкент вилояти, Калинин ноҳияси маркази, У. Юсупов кўчаси, 1-уй. Автобуслар 69, 153, 448 — 50-ҲТБЮ бекати. 74, 94э, 45э-автобуслар ва 5, 34-маршрут таксиларнинг «Алгоритм мавзеси» бекати, 11, 23-трамвайларнинг «Алгоритм корхонаси» бекати.

Қабул тафтиши ҳар куни соат 9 дан 15.00 гача ишлайди.

35-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ПУЛЛИК ГУРУҲЛАРГА
Қуйидаги ихтисослар бўйича

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КОТИБА-МАШИНИСТКА-ИШ ЮРИТУВЧИ
Ўқиш муддати — 3 ой;
ЭҲМДА ИШЛАЙ ОЛАДИГАН КОТИБА-МАШИНИСТКА.
Ўқиш муддати — 4 ой.
АЁЛЛАР КЎЙЛАГИ БИЧИҚЧИСИ (**миллий ва замонавий кўйлак, костюм, пальто**).
Ўқиш муддати — 4 ой.
МАШҒУЛОТЛАР ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТОМОНИДАН МАХСУС ЖИҲОЗЛАНГАН ХОНАЛАРДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.
Ўқишни битирганлар ихтисоси бўйича ишлаш ҳуқуқини берадиган ҳужжат оладилар.
ГУРУҲЛАР ҲАР ОЙНИНГ 1 ВА 15 КУНИДАН ИШ БОШЛАЙДИЛАР.
Манзилгоҳимиз: Чилонзор райони, Дўмбробод кўчаси, 74-уй. Мулоқот телефони: 77-49-53.

«УЗСТРОЙТРАНС» автотранспорт корхонасининг
ЎҚУВ МАРКАЗИ
қуйидаги мутахассисларни тайёрлаш гуруҳларига

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

автомобиль двигателларини таъмирловчи чилангар,
автомобиллар ва автомобиль агрегатларини йиғувчи чилангар,
электр-газ пайвандчи,
қувват қурилмалари электр монтёри,
токарь ва фрезерчи.
Электр-газ пайвандчилар гуруҳида машғулотлар декабрь ойи бошида, бошқа ихтисослар бўйича эса — декабрь ойида гуруҳлар тўлишига қараб бошланади.
Ўқиш жараёнида ўзларининг тиришқоқлиги ва намунали хулқи билан кўзга ташланган ўқувчилар Тошкент шаҳар Бош қурилиш бошқармасининг автомобилларини таъмирлаш заводига ишга жойлаштириладилар.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 2,5 ОЙ.
Манзилгоҳимиз: Гоголь кўчаси, 39«а» уй. Телефон: 33-18-46.

«ЗЕНИТ-7» фирмали техно-савдо маркази

«Зенит-7» фирмали техно-савдо маркази
(Чехов кўчаси, 10, метронинг «Ойбек» бекати)

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

РЎЗҒОР ВА ОИЛА УЧУН

Уйни таъмирлаш ёки мебелни бир ердан иккинчи ерга кўчириш талайгина ташвишлар билан боғлиқ эканлигини ҳамма билади. ЮК КЎЧИРИШ МОСЛАМАСИ мебелларни ва уйдаги бошқа жиҳозларни тез, ҳеч уринмасдан кўчиришингизга ёрдам беради. Мойли бўёқдан кейин эса пол яна ярақлаб тураверади.

ХОНАДОНЛАР ЎЧУН СИГНАЛ ҚУРИЛМАСИ Сиз учун ўзига хос «хонаки қўриқчи» бўлиб қолади. Мазкур қурилма уйингизнинг ташқи эшиги очилган вақтда ташвишли сигнал бериш учун мўлжалланган. Ундан ишлаб чиқариш объектларида ҳам фойдаланса бўлади.

Майда-чуйда, аммо рўзғорда доим асқотадиган буюмлар: ВАННАХОНА УЧУН СОВУНДОН, ПИШИРИҚЛАР УЧУН ҚОЛИПЛАР, САБЗАВОТЛАР УЧУН ЎРИНДИҚ-КОНТЕЙНЕР доимо қўл остингизда бўлгани яхши. ШИРИНПАЗЛИК НИНАСИ турли-туман пишириқлар тайёрлашингиз учун қулайликлар яратади.

ЧОРБОҒ ВА ЕР УЧАСТКАЛАРИНИНГ ЭГАЛАРИГА ЕРГА ИШЛОВ БЕРУВЧИ ҚУЛЬТИВАТОРЛАРНИ, БОҒ ПУРКАГИЧИНИ, ТЕМИР ДАРВОЗАЛАРНИ (катталиги 280х240 сантиметр. Баҳоси 422 сўм) ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Чехов кўчаси, 10-уй. Метронинг «Ойбек» бекати. Сизни соат 9 дан 18.00 гача кутамиз, танаффус соат 13 дан 14.00 гача, дам олиш куни — якшанба.

«ЗЕНИТ—7» ФИРМАЛИ ТЕХНО-САВДО МАРКАЗИ.

ТОШКЕНТ АГРЕГАТ ЗАВОДИ

Т28Х4 тракторининг икки ғилдиракли олд кўприкларини

БАРТЕР АСОСИДА
СОТАДИ

Телефонлар: 48-16-24, 48-15-62.

ТОШКЕНТ АГРЕГАТ ЗАВОДИ.
«СОЮЗРЕКЛАМА» АКЦИОНЕРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ «САРБОН» ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.

11-«ВИСОТСТРОЙ» трестининг

1-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИ

ЙИРИК ИНШООТ ҚУРИЛИШИ УЧУН

электр пайвандчилар, бетончилар, монтажчилар, ғишт терувчилар, дурадгорларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ёлғиз кишиларга ётоқхонадан жой берилади ва улар шаҳар аҳолиси рўйхатига қайд қилинадилар.
УЙ-ЖОЙ ЭСА НАВБАТ ТАРТИБИДА БЕРИЛАДИ.
Меҳнат ҳақи — ишбай-мукофотли, товон пули, овқат пули тўланади.
Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Т. Шевченко кўчаси, 26«а» уй (1, 8, 10, 20-троллейбусларнинг «Геология илмгоҳи» бекати).
Ходимлар бўлимининг телефони: 56-46-38.

ТОШКЕНТ ШАҲАР САНОАТ КОМБИНАТИГА

ҳайдовчилар, электрчилар, штамповчилар, токарлар, созловчи-чилангарлар, ишчилар

КЕРАК

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, К. Либкнехт кўчаси, 118-уй, кадрлар бўлими (7, 8, 9, 24, 28-трамвайлар; 38, 58, 67-автобуслар; 13-16-троллейбусларнинг «Россия» меҳмонхонаси» бекати).

Маданий — маънавий марказ

Тўқимачилар маданият саройи

27 ДЕКАБРДАН 10 ЯНВАРГАЧА

БОЛАЛАР УЧУН ЯНГИ ЙИЛ БАЙРАМ ТОМОШАЛАРИ

ЎТКАЗАДИ

БУНДА

«ҚОРБОБОНИНГ ЯНГИ ЙИЛ САРГУЗАШТЛАРИ» ЭРТАГИ (ўзбек тилида)

«КОШКИН ДОМ»

СПЕКТАКЛИ (рус тилида)

НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ

Байрамда сизларни арча артофида қувноқ ўйин ва қўшиқлар, сиз севган мультфильмлар ҳамда ширин-шакар янги йил совғалари кутмоқда. Маданий — маънавий марказимизга марҳамат қилинг!

ЖАМОА БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Телефонлар: 53-36-34, 53-39-65.

Манзилгоҳимиз: Бобур кўчаси, 45-уй. Тўқимачилар маданият саройи бекати.

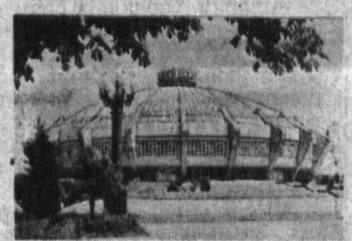

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИ БИНОСИДА

(Хадра майдони)

13 ДЕКАБРЬ СОАТ 17.30 ДА
14, 15 ДЕКАБРЬ СОАТ 14, 17.00 ДА

«ВИД», «50х50», «НИГОҲ», «МАРАФОН-15»

ДАСТУРЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

«ГУД БАЙ, БЭБИ»

ЯНГИ ИККИ СОАТЛИ ДАСТУРИДА

«ЛАСКОВИЙ МАЙ» студияси 8 ва 12 альбомларининг муаллифи ва ижрочиси

ВОЛОДЯ ШУРОЧКИН

Дастурда В. ШУРОЧКИН театри қатнашади.

ОММАВИЙ ТАЛАБНОМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Касса соат 10 дан 19.00 гача ишлайди.
Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-29-04, 44-35-94.

Ўзбекистон республикаси давлат спорт қўмитаси

ЎЗБЕКИСТОН БОКС ФЕДЕРАЦИЯСИ
1991 ЙИЛ 10—14 ДЕКАБРЬ КУНЛАРИ
«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ САРОЙИДА
ТОШКЕНТДА
БОКС БЎЙИЧА

ТОШКЕНТ ХАЛҚАРО ТУРНИРИ

Финляндия, Руминия, Туркия, Болгария, Польша, Канада, Швеция, Италия, Ўзбекистон ва Иттифоқ Республикалар терма командаларининг кучли боксчилари иштирок этади.

Мусобақалар 10 декабрь соат 17.00 да тантанали равишда очилади.

11 ва 12 декабрда соат 12.00 ва 18.00 да бошланади.

13 ва 14 декабрда соат 12.00 дан ярим финал ва финал мусобақалари бўлиб ўтади.

ТУРНИР БОШ ҲАКАМИ: халқаро тоифадаги ҳакам Т. ҒУЛОМОВ.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ХАЛҚЛАР
ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

5 ДЕКАБРЬ СОАТ 18.00 ДА

«ИСТИҚБОЛ» ёшлар маркази

СИЗЛАРНИ

КАТТА КОНЦЕРТГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

ХОНАНДА

АҲРОР УСМОНОВ

«ОСИЁ ОВОЗИ» халқаро кўригининг олий соврин соҳиби

«ҚАРС» ГУРУҲИ

гуруҳ яккахон хонандаси

РАВШАН НОМОЗОВ

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист
ШАҲБОЗ НИЗОМИДДИНОВнинг

МЎСИҚАЛИ ХОНАДОН КОНЦЕРТ ДАСТУРИ

БОТИР ЗОКИРОВ хотирасига бағишланган кўрик танлов совриндорларидан

Ғузор шаҳар маданият уйи қошидаги

«ХУШРЎЙ» ГУРУҲИ

Сариосиё туман «РАЙҲОН» дастасининг хонандаси

МАҲМУД НОМОЗОВ

Дастурни ёшлар марказининг доимий бошловчиси ЗОКИР ХУДОЙБЕРДИЕВ олиб боради.

Чипталар соат 11.00 дан соат 19.00 гача сарой кассаларида сотилади.

Телефонлар: 45-92-13, 46-43-90.

ТЕАТР

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА **3/XII да — Зебуннисо, 4/XII да — Севги тумори, 5/XII да — Фигаронинг уйланиши, 6/XII да — Севги ҳақида афсона.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — **3/XII да — Афандининг беш хотини, 4/XII да — Хотинлар «гапи»дан чиққан ҳангома, 5/XII да — Мирзо Улуғбек, 6/XII да — Жонимни ол, жонгинам.**

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — **3/XII да — Гўзаллар ва миршаблар, 4/XII да — Лақма куёв, 5/XII да Қопқон, 6/XII да — Паранжи сирлари.**

КИНО

3 ДЕКАБРЬ

Алишер Навоий номидаги Санъат саройида — «НИНЗАНИНГ ҚОНИ ВА ШАЪНИ» (17.00, 19.00), «ИШОН МЕНГА СЕВГИЛИМ!» (19.30, **кичик зал**).

Москва — «УЙҚУДАГИ ИТЛАРНИ УЙҒОТМАНГ» (18.20, 20.40).

Тошсовет — «САБР-ТОҚАТ ЧЕГАРАСИ» (**тоқ соатларда**).

Дўстлик — «АФСОНАВИЙ ИКАР МИСОЛИ»... (**ҳар соатда**).

Ёшлик — «БИРГА БАХТЛИМИЗ» (**жуфт соатларда**).

Нукус — «ЭРАМИЗДАН МИЛЛИОН ЙИЛ ИЛГАРИ» (18.30, 20.00).

Лисунов номли — «КАТАЛА» (**жуфт соатларда**).

4 ДЕКАБРЬ

Алишер Навоий номидаги Санъат саройи — «НИНЗАНИНГ ҚОНИ ВА ШАЪНИ» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00), «ИШОН МЕНГА, СЕВГИЛИМ!» (10.00, 13.00, 16.00, 19.30, **кичик зал**).

Москва — «УЙҚУДАГИ ИТЛАРНИ УЙҒОТМАНГ» (11.00, 13.30, 16.00, 18.20, 20.40).

Тошсовет — «САБР-ТОҚАТ ЧЕГАРАСИ» (**тоқ соатларда**).

Дўстлик — «АФСОНАВИЙ ИКАР МИСОЛИ»... (**ҳар соатда**).

Ёшлик — «БИРГА БАХТЛИМИЗ» (**жуфт соатларда**).

Нукус — «ЭРАМИЗДАН МИЛЛИОН ЙИЛ ИЛГАРИ» (12.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.30, 20.40).

Лисунов номли — «КАТАЛА» (**жуфт соатларда**).

Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалиги вазирлигининг «Узпчелопром» республика ишлаб чиқариш бирлашмасига берилган 309-сонли йўқолган

ИШОНЧ ҚОҒОЗИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Киров ноҳия санитария-эпидемиология станцияси ходимлари санитария шифокори ёрдамчиси **Каримжон Ибрагимжонович ТОЛИБОЕВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

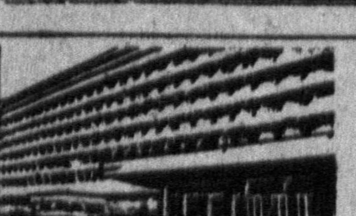

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000. ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Эълонлар ва тижорат хабарларини Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни эълонлар бўлими тайёрлаган. Маълумотлар ва эътирозлар учун телефон: 33-81-42.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000, ГСП, Тошкент, «Правда» рўзномаси кўчаси, 41.

⊙ 78.478 нусхада чоп этилади. ⊙ Нашр кўрсаткичи 64690. ⊙ Буюртма 6483. ⊙ Босмага бериш вақти 11.30. ⊙ Босмага берилди 12.00. ⊙ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10